

Enhed
ADM POL,
Administrationspoli-
tisk kontor

Høringsnotat til forslag til lov om ændring af lov om frikommuner

Sagsbehandler
DEPHVJ

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne)

Koordineret med

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Sagsnr.
2012-01707

Et udkast til lovforslag blev den 12. februar 2013 sendt i høring hos:

Doknr.
74948

Dato
20-03-2013

3F - Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Advokatsamfundet, AK Samvirke, Akademikernes Centralorganisation, Akademisk Arkitektforening, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige (ASE), Arkitektskolen i Århus, Beskæftigelsesrådet, BDO, Boligselskabernes Landsforening, Bornholms Regionskontor, BOSAM, BUPL, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Bygningsstyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Daghøjskoleforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Lærerforening, Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blinde Samfund, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Idræts-Forbund, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Metal, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Skovforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Taxi Råd, Dansk Transport og Logistik, Dansk Ungdoms Fællesråd, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Erhvervsskoler - Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler - Lederne, Danske Fysioterapeuter, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske Udlejere, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Samvirkende Menighedsplejer, Den danske Europabevægelse, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, DI - Organisation for Erhvervslivet, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DS Håndværk og Industri, Efterskoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervslejerne Landsorganisation, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Feriehusudlejernes Brancheforening, Finanstilsynet, FOA Fag og Arbejde, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i kommunerne (EnviNa), Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen FAR, Foreningen til Fremskaffelse af Boliger for Ældre og Enlige, Forsikring og Pension, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste, Forældrenes Landsforening (FOLA), Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frie Skolers Lærerforening, Fritid og Samfund, Fritidshusejer-

nes Landsforening, FSR - Danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gentofte Kommune, Gentofte Kommunalforening, Gladsaxe Kommune, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærereforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærereforening, HK Handel, HK Kommunal, Husleje- og Beboerklagenævnsforeningen, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, KMD, Kombit, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Konkurrencerådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kulturarvsstyrelsen, Kunstakademiets Arkitektskole, Kvinderådet, Kyst, Land & Fjord, Kystdirektoratet, Landbrug og Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for forældre i folkekolen (Skole og Forældre), Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Liberalt Oplysnings Forbund, Lilleskolerne - en sammenslutning af frie grundskoler, Lægeforeningen, Nationalbanken, Natur- og miljøklagenævnet, Natur og Ungdom, NETOP - Netværk for Oplysning, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Offentlig Ansattes Organisationer, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Parcelhusejernes Landsforening, PLO, Praktiserende Landinspektørers Forening, Pårørendegruppen for svage ældre, Realdania, Rigsrevisionen, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Rådet for socialt udsatte, Selveje Danmark, Skole og Samfund, Skolelederforeningen, SIND, Socialpædagogernes Landsforbund, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning (Lederforsamlingen for Ungdommens Uddannelsesvejledning), Ungdomsringen, Ungdomsskolernes Udviklingscenter, Vejle Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Ældreforum, Ældre Sagen, Ældremobilisering

Lovforslaget blev efterfølgende eftersendt i høring hos Dansk Energi, Dansk IT, IT-Branchen, LEV og TI-Teleindustrien.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Advokatrådet, AK Samvirke, Ankestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, BUPL, Bygningsstyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, CO-industri, DA, Danmarks Lejerforening, Danmarks Lærereforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Erhverv, Dansk Land og Strandjagt, Dansk Metal, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Sygeplejeråd, Danske Erhvervsskoler, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Ælderåd, Datatilsynet, DI, Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, FOA, FOLA, Forsvarets Bygnings- og Materieltjeneste, Fredensborg Kommune, FSR – Danske Revisorer, FTF, Gentofte og Gladsaxe Kommuner, Gentofte Kommunalforening, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, IT branchen, Jobrådgivernes brancheforening, KL, KOMBIT, Konkurrence og Forbrugerstyrelsen, Kristelig Fagbevægelse, KTO, Kulturstyrelsen, Kvinderådet, Landbrug og Fødevarer, LEV, Lilleskolerne, LO, Lægeforeningen, OAO, Odense Kommune, Realdania, Rådet for Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, Skolelederforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningerne, TI-Teleindustrien, Vejle Kommune, Viborg Kommune, Ældre Sagen og Ældreforum

Ministeriet har endvidere modtaget høringssvar fra KVINFO og Landsorganisationen for borgerstyret personlig assistance (LOBPA).

Institut for Menneskerettigheders høringssvar, der er modtaget i ministeriet den 13. marts 2013, dvs. efter høringsfristen, er inddraget i høringsnotatet. Det har ikke været muligt at nå at inddrage KVINFOs og LOs supplerede høringssvar, der begge er modtaget den 15. marts 2013, høringssvar fra Datatilsynet modtaget den 18. marts 2013 samt høringssvar fra AK Samvirke modtaget den 19. marts 2013, men de vil blive behandlet efterfølgende.

Blandt de modtagne svar har Advokatrådet, Ankestyrelsen, Bygningsstyrelsen, Danmarks Lejerforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Land og Strandjagt, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Psykolog Forening, Danske Erhvervsskoler, Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, Forsvarets Bygnings- og Materieltjeneste, FSR – Danske Revisorer, Gentofte Kommunalforening, KOMBIT, Statsforvaltningerne og Ældreforum meddelt, at de ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget.

Gentofte og Gladsaxe Kommuner hørings svar er for Gladsaxe Kommunes vedkommende afgivet med forbehold for økonomiudvalgets godkendelse på møde den 19. marts 2013. Viborg Kommunes hørings svar er afgivet med forbehold for byrådets efterfølgende godkendelse på møde den 20. marts 2013.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende foretages en tværgående gennemgang af de centrale bemærkninger, som er fremkommet i hørings svarene.

Der er udover de punkter, som omtales i det følgende, på baggrund af ministeriets egen kvalitetssikring af lovforslaget indarbejdet en række mere tekniske, herunder lovtekniske ændringer i lovforslaget inden fremsættelsen.

2. Generelle bemærkninger

Flere foreninger, organisationer mv. tager positivt imod de foreslåede ændringer.

KL og Dansk Metal finder bl.a., at ændringsforslaget ligger i naturlig forlængelse af frikommuneloven. KL opfordrer videre til, at regeringen og Folketinget ved forsøgets afslutning tager ansvar for at omsætte dokumenterede gode forsøg til glæde for alle landets kommuner.

Fredensborg, Gentofte, Gladsaxe, Vejle og Viborg Kommuner udtrykker generel tilfredshed med lovforslaget. Fredensborg Kommune anfører, at samarbejderne om de udvalgte forsøgstemaer har været udbytterige, mens Viborg Kommune ikke finder, at udbyttet hermed har stået mål med arbejdet.

En række foreninger, organisationer mv. rejser kritik af enkelte eller flere af de foreslåede ændringer, jf. herom under pkt. 3, Konkrete bemærkninger.

FTF støtter fortsat intentionerne bag frikommuneforsøgene, men ser en tendens til, at forsøgene ikke medfører reel modernisering og går på kompromis med kvaliteten af den offentlige velfærd. FTF fremhæver endvidere behovet for opfølgning på forsøgene, herunder særligt de forsøg der etableres på beskæftigelsesområdet, som efter FTFs opfattelse skal følges nøje i de Lokale Beskæftigelsesråd.

FOA understreger, at det er vigtigt, at medarbejderne inddrages i udarbejdelsen af forsøg og ved igangsætning af kopiforsøg, at medarbejdernes oplevelser og synspunkter inddrages i evalueringerne af frikommuneforsøg, samt at der i evalueringerne redegøres for, hvilke besparelser, der er opnået, og at evt. besparelser tilbageføres til det pågældende forsøgsområde. FOA henviser til, at frikommuneforsøget skal ses i lyset af regeringens ønske om en reform af den offentlige sektor med fokus på tillid, ledelse, faglighed og afbureaukratisering, hvor medarbejderne spiller en central rolle.

Dansk Metal fremhæver, at det er vigtigt at undgå konkurrenceforvridende effekter af frikommuneforsøg, som indeholder direkte eller indirekte erhvervsstøtte, da velfungerende markeder med effektiv konkurrence efter Dansk Metals opfattelse er afgørende for vækst og forbrugervelfærd. Dansk Metal nævner i den forbindelse forsøg med starthjælp til erhverv og forsøg med tilkøb af daginstitutionsophold.

Landbrug og Fødevarer hilser overordnet frikommuneforsøgene velkomne, herunder særligt forsøg, der indebærer lettelser for landbrug og virksomheder. Håndværksrådet ser positivt på de mange spændende initiativer.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

For så vidt angår medarbejderinddragelse er det efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse naturligt, at bl.a. de relevante medarbejdere inddrages i frikommuneforsøget, herunder f.eks. ved udarbejdelsen og udrulningen af konkrete forsøg. Det kan bl.a. være med til at understøtte det lokale ejerskab og dermed udmøntningen af forsøg.

Ministeriet finder dog ikke, at disse forhold bør reguleres i loven, men i stedet aftales eller sikres lokalt i den enkelte frikommune ud fra de lokale forhold og ønsker.

For så vidt angår opfølgning og evaluering af de igangsatte forsøg, har det fra starten af frikommuneforsøget været en forudsætning, at den enkelte frikommune ved indsendelse af en ansøgning om forsøg traf beslutning om, hvorledes et givent forsøg skulle evalueres.

Ved bekendtgørelse nr. 688 af 25. juni 2012 om offentliggørelse og evaluering af forsøg i frikommuner er der bl.a. fastsat visse minimumskrav til evalueringen af forsøg i frikommunerne. Det følger heraf, at evalueringen bl.a. skal belyse effekter for målgruppen, økonomiske konsekvenser og øvrige positive eller negative virkninger. Det vil i den forbindelse være naturligt at inddrage de relevante medarbejdere på området.

Hvis et givent forsøg kræver forudgående godkendelse af den relevante ressortminister, inden forsøg kan udføres, kan den pågældende minister endvidere fastsætte yderligere krav til evalueringen. Det er dog forudsat, at en minister alene anvender denne mulighed, hvor særlige forhold gør sig gældende. Dette kan f.eks. være forsøg, hvor der vurderes at være behov for en midtvejsevaluering.

Ministeriet finder ikke, at der er behov for yderligere regulering eller krav til evalueringen af forsøg.

Særligt vedrørende eventuelle besparelser ved forsøg har det indgået som et princip i frikommuneforsøget, at de enkelte frikommuner beholder disse. Efter ministeriets opfattelse bør der som udgangspunkt ikke lægges bindinger på anvendelse heraf. Frikommunernes kommunalbestyrelser må ud fra lokale behov og ønsker disponere herover.

For så vidt angår konkurrenceforvridende effekter er det i forslaget søgt at tage hånd om risikoen herfor. F.eks. fremgår det direkte af forslagets § 11 a vedrørende forsøg med såkaldte hotspots, at konkurrenceforvridende effekter skal undgås, ligesom der i forhold til forsøget med mulighed for tilkøb af daginstitutionsophold er en regulering af betalingen herfor bl.a. med henblik på at imødegå mulig konkurrenceforvridning.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

3. Konkrete bemærkninger

Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Landbrug og Fødevarer finder, at det er åbenbart, at der er økonomiske og administrative konsekvenser knyttet til brugen af de forsøgsmuligheder, lovforslaget indeholder. Organisationen opfordrer til, at der foretages beregninger heraf inden lovforslagets fremsættelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

En nærmere konkretisering af de mulige positive og/eller negative administrative og økonomiske konsekvenser af lovforslagets forsøgshjemler vil efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse forudsætte, at der for hver enkelt af lovforslagets forsøgshjemler iværksættes en undersøgelse af de udvalgte frikommuners administrative praksis og økonomiske forbrug inden for forsøgshjemlens anvendelsesområde. Det ville ydermere være nødvendigt at beregne de eventuelle positive og/eller negative konsekvenser af de forsøg, som frikommunerne ønsker at sætte i stedet for den gældende regulering.

På den baggrund finder Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke, at det på nuværende tidspunkt vil være muligt at konkretisere de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget yderligere. Det skal imidlertid samtidigt fremhæves, at der er tale om frivillige forsøg, som alene kan udføres i en tidsbegrænset periode i de ni udvalgte frikommuner. Forsøgene skal følges op af en evaluering, som bl.a. skal belyse effekter for målgruppen, økonomiske konsekvenser og øvrige positive eller negative virkninger, jf. her § 6 i bekendtgørelse nr. 688 af 25. juni 2012 om offentliggørelse og evaluering af forsøg i frikommuner.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Frikommuneforsøgets varighed, herunder særligt på folkeskoleområdet

Gentofte og Gladsaxe Kommuner udtrykker bekymring for, om der er fornøden tid til at gøre erfaringer med og evaluere forsøgene, som hjemles med lovforslaget. Kommunerne ønsker derfor, at forsøgsperioden forlænges. Kommunerne peger særligt på, at det er uhensigtsmæssigt på folkeskoleområdet, at forsøgene skal stoppe midt i et skoleår.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. juli 2013. Forsøg, der er hjemlede i lovforslaget, skal senest være iværksat den 31. december 2013, jf. frikommunelovens § 30, stk. 2, mens frikommuneforsøget løber frem til den 31. december 2015.

Dette giver efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse frikommunerne tilstrækkelige tidsmæssige rammer til at overveje, hvorvidt forsøg skal iværksættes, ligesom fristen for iværksættelse af forsøg giver mulighed for, at forsøg kan løbe i mindst 2 år, hvilket efter ministeriets opfattelse er af stor betydning i forhold til at sikre et tilstrækkeligt grundlag for evalueringen af forsøgene.

For så vidt angår forsøg på folkeskoleområdet indeholder lovforslaget en forlængelse af forsøgsperioden til den 1. juli 2016 for forsøg på dette område. Det giver mulighed for, at forsøg ikke skal afbrydes før eller midt i et skoleår, men kan løbe endnu et fuldt skoleår.

Forsøg på beskæftigelsesministerens område

Forsøg med frivilligt, ulønnet arbejde – lovforslagets § 7 c

Jobrådgivernes Brancheforening og Rådet for Socialt Udsattekvitterer for udvidelsen af frikommuneforsøget om frivilligt, ulønnet arbejde. De påpeger dog, at kommunerne bør bruge den samme fortolkning i relation til kontanthjælpsmodtagere.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Frikommuneforsøget om udvidet mulighed for frivilligt arbejde uden fradrag i dagpenge og efterløn er et kommunalt forsøg. Tilsvarende er administrationen af kontanthjælpen et kommunalt anliggende. Kontanthjælpsmodtageres adgang til at udføre frivilligt arbejde er sparsomt reguleret i forhold til dagpenge- og efterlønsområdet. I hver enkelt situation vurderer kommunen, hvorvidt den pågældende har adgang til at udføre frivilligt arbejde eller ej. Kommunen har således allerede efter gældende regler mulighed for at lægge sig op af rammerne for frikommuneforsøget.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Jobrådgivernes Brancheforening ønsker endvidere, at forsøget også udvides til at omfatte plejehjem, der er udliciteret til en privat virksomhed. Odense Kommune er positive overfor udvidelsen af frikommuneforsøget, men ønsker forsøget udvidet yderligere til også at omfatte kommunale virksomheder som f.eks. skoler, børnehaver, biblioteker og museer.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Frikommuneforsøget er en imødekommeelse af frikommuneansøgningen om "Færre barrierer for frivillighed", som er rettet mod offentlige, sociale virksomheder.

Formålet med frikommuneforsøget om frivilligt arbejde er at give kommunerne mulighed for – gennem forsøg – at forbedre servicen over for borgerne. Forsøget er begrænset til at omfatte de ni udvalgte frikommuner. Det skyldes arbejdsmarkedspolitiske hensyn, når der i gældende regler ikke er adgang til – uden fradrag i dagpenge og efterløn – at arbejde frivilligt og ulønnet direkte for private virksomheder. Frivilligt arbejde på et privat drevet plejehjem kan derfor kun udføres inden for rammerne af forsøget, når arbejdet organiseres og udføres for en frivillig forening, organisation eller lignende. Det vil sige, at besøgsvenner gennem f.eks. Røde Kors også kan fungere som besøgsvenner for ældre, der bor på et privat drevet plejehjem, når blot arbejdet er organiseret mv. af Røde Kors.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Odense Kommune opfordrer til, at a-kasserne træffer en skriftlig afgørelse, når medlemmet oplyser om frivilligt arbejde.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Reglerne om frivilligt, ulønnet arbejde administreres af a-kasserne, som skal træffe afgørelse, hvis et medlem får afslag på, at det frivillige arbejde kan udføres uden fradrag i dagpenge eller efterløn. Herudover har et medlem altid mulighed for at bede om en skriftlig tilkendegivelse fra a-kassen, hvis pågældende ønsker det.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

BUPL, FOA, FTF, KTO, LO og OAO mener, at udvidelsen af forsøget udgør en glidebane, hvor ulønnede arbejdsopgaver kan fortrænge udbuddet af lønnede arbejdsopgaver. De ønsker, at de faglige organisationer altid inddrages i forhold til brugen af frivillige, og at det præciseres nærmere, at forsøget ikke må fortrænge ordinært ansatte. FOA opfatter desuden udvidelsen af forsøget som en hjælp til aflastning af kommunernes økonomi.

Danmarks Lærerforening er enig i, at det bør tydeliggøres, at anvendelse af frivilligt ulønnet arbejdskraft i kommunale virksomheder ikke må medføre fortrængning af ordinært ansatte.

Kristelig Fagbevægelse finder det positivt, at frikommuneforsøget om frivilligt arbejde i højere grad giver ledige mulighed for at få relevant erhvervs erfaring, men er ligeledes bekymret for, at der kan blive tale om en glidebane.

Dansk Sygeplejeråd og Ældre Sagen er generelt positive over, at frivillige kan supplere på de professionelle ydelser, som det offentlige leverer, men mener principielt at frivilligt arbejde skal udføres for frivillige organisationer og ikke direkte for offentlige virksomheder i kommunalt regi.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Frikommuneforsøget om frivilligt arbejde er et tidsbegrænset forsøg, som alene gælder for medlemmer af en a-kasse, der har bopæl i en af de ni frikommuner. Hertil kommer, at arbejdsopgaver, som en dagpenge- eller efterlønsmodtager udfører, og en offentlig myndighed er forpligtet til at udføre, fortsat skal medføre fradrag i arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn, og at det samme gælder for arbejde, hvor arbejdsindsatsen sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde i den konkrete eller i tilsvarende offentlige virksomhed eller i den konkrete eller tilsvarende forening, organisation mv. Dette er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Erhverv kan ikke tilslutte sig forslaget om frivilligt arbejde, fordi de ikke mener, at formålet med dagpengesystemet er at understøtte

forsøg og aktiviteter, der "kan have en positiv, afledet effekt på frikommunernes service over for borgerne".

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Frikommuneforsøgene, herunder forsøget om frivilligt arbejde, er tidsbegrænsede forsøg, hvor hovedformålet – uanset fagområde – er at styrke tillid, ledelse, faglighed og afbureaukratisering i den offentlige sektor med henblik på at forbedre servicen over for borgerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med differentieret løntilskud – lovforslagets § 7 e

BUPL har oplyst, at det er positivt, at forslaget sigter på ekstra støtte til at hjælpe svage ledige konstanthjælpsmodtagere tilbage på arbejdsmarkedet, og at forslaget sigter på at øge mulighederne for, at også private virksomheder kan få bedre mulighed for at medvirke til det sociale og arbejdsmarkedspolitiske ansvar.

BUPL har videre oplyst, at man er særdeles kritisk over for en model, hvor grundlaget for et virksomhedscenter er en kontrakt, som indeholder en forhåndsgodkendelse af et fast løbende antal løntilskudsstillinger. Det er organisationens opfattelse, at dette står i modsætning til reglerne om høring af medarbejderrepræsentant samt merbeskæftigelseskravet og rimelighedskravet. Organisationen har foreslået, at det i forslaget tilføjes, at tillidsrepræsentanten/faglige organisationer altid skal inddrages.

CO-industri har bemærket, at det efter organisationens opfattelse er magtpålgende, at ansættelser i den her relevante sammenhæng ikke må føre til, at der foretages afskedigelser af medarbejdere, der i forvejen er ansat. Organisationen har i tilknytning hertil peget på, at det naturligvis er hensigtsmæssigt, at man sørger for at få inddraget tillidsrepræsentanter og samarbejdsudvalg på de virksomheder, hvor de relevante personer skal ansættes.

DA har oplyst, at man ikke kan støtte gennemførelsen af dette forslag, da det gør løntilskudssatsen uforudsigelig for virksomhederne og indebærer, at der vil gælde forskellige satser for løntilskud til personer, som er ansat i virksomheden alt efter den pågældende persons bopælskommune.

FOA har påpeget, at organisationen har den erfaring, at jo højere en tilskudssats der gives i løntilskudsjobbene, desto større fortrængning af de ordinært ansatte har FOA oplevet.

FTF har oplyst, at det er vigtigt at sikre, at et øget tilskud til arbejdsgiveren ikke medfører et misbrug af arbejdsmarkedsparete ledige. Øget løntilskud må ikke føre til en slags skjult aflønning af en virksomhed for at stille et fast antal aktiveringspladser til rådighed. Efter deres opfattelse fører det til, at private virksomheder placeres i en gråzone som delvis anden aktør.

FTF anfører videre, at den eksisterende gode effekt af de private løntilskud hænger sammen med, at løntilskud kan anvendes som en aktiv rekrutteringsstrategi. Det øgede løntilskud bør maksimalt kunne udbetales i en periode på 3 måneder for arbejdsmarkedsparete ledige, og aflønningen af de ledige i privat løntilskud skal følge reglerne i LAB § 54.

Jobrådgivernes Brancheforening vurderer det umiddelbart hensigtsmæssigt, at der tages udgangspunkt i den lediges kompetencer i forhold til en vurdering af, hvor stort et løntilskud, der skal kunne sendes med den ledige, og hvordan det eventuelt skal nedtrappes i takt med, at den ansattes kvalifikationer styrkes. Men det er dog samtidigt vigtigt at gøre opmærksom på, at der ikke via dette tiltag opbygges nye administrative tunge arbejdsgange, som gør det svært at praktisere, når der skal foretages justeringer.

I øvrigt kan det undre brancheforeningen, at muligheden kun er til stede, såfremt den private virksomhed har indgået en aftale om "et antal faste pladser" til personer med løntilskud i form af et virksomhedscenter. Dette giver en del begrænsninger for kontanthjælpsmodtagerne og betyder samtidig en forskelsbehandling af de mange private virksomheder, som ikke er parate til at love "et fast antal pladser", men som alligevel gerne vil støtte tiltaget.

LO har oplyst, at organisationen er positiv over for forslaget, så længe forsøget afgrænses til de private løntilskudsjob, der oprettes i de såkaldte "virksomhedscentre", som formelt er målrettet udsatte kontanthjælpsmodtagere.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Reglerne om inddragelse af medarbejderrepræsentation gælder fortsat, uanset at der er indgået aftale om et fast antal pladser.

Reglerne om merbeskæftigelse og høring af repræsentanter for medarbejderne gælder fortsat for frikommunerne og skal sikre, at forsøget ikke fører til afskedigelser.

Reglerne om bruttostøtteintensitet skal fortsat overholdes for den samlede periode med løntilskud, og tilskuddet skal således nedtrappes, hvis det i en periode udgør mere end 50 % af lønudgifterne. Såfremt den overenskomstmæssige løn i det konkrete tilfælde er over 144 kr. i timen, kan der i det samlede forløb i henhold til forsøget udbetales mere i tilskud end efter den gældende sats på 71,67 kr. i timen.

Der er alene ansøgt om tilladelse til forsøg med ansættelse af kontanthjælpsmodtagere med løntilskud i virksomhedscentre, hvilket blandt andet betyder, at der mellem virksomheden og kommunen skal være indgået aftale om et fast antal pladser til ansættelse af personer med løntilskud.

Aftalen letter administrationen og opgaven med at skabe et godt tilbud.

Formålet med tilbud om ansættelse med løntilskud er oplæring og genoptræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer. Ansættelsen skal efter sit formål ikke føre til ansættelse på samme virksomhed. Erfaringen fra privat løntilskud er, at det er velegnet til at skaffe ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

Aflønningen af den ansatte følger fortsat reglerne i LAB § 54.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med seniorjob i private virksomheder – lovforslagets § 7 f

Generelle bemærkninger vedrørende forsøget

Jobrådgivernes Brancheforening støtter forslaget, fordi jobmulighederne for den enkelte, indholds- og branchemæssigt, øges. Desuden bliver der bedre muligheder for at matche den lediges kvalifikationer med reelle jobmuligheder. Man må endvidere antage, at den lediges motivation og kvalifikationer lettere bevares, hvorved mulighederne for at få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet øges. Og endelig vil det gøre det lettere at opfylde forpligtelsen til at stille det nødvendige antal seniorjob til rådighed, med det stigende behov, der vil være i takt med, at flere falder ud af dagpengesystemet.

KTO finder det positivt, at der gives mulighed for forsøg i de enkelte frikommuner med at tilbyde personer, der opfylder betingelserne for ret til et seniorjob i henhold til § 1 i loven om seniorjob, ansættelse i seniorjob i private virksomheder. Hermed åbnes der op for, at private virksomheder også kan medvirke til at løfte det sociale og arbejdsmarkedspolitiske ansvar i relation til seniorjob.

FOA støtter forslaget om, at seniorjob også kan tilbydes i en privat virksomhed, og at det er frivilligt for den enkelte, om personen vil ansættes i en privat virksomhed. Forudsætningen er selvfølgelig, at en person i et seniorjob reelt medfører en nettoudvi-

delse af antallet af ansatte, og at løn- og arbejdsvilkår er på overenskomstmæssige vilkår. Ved at udstrække seniorjobordningen til private virksomheder vil ledige alt andet lige få bedre muligheder for at få et seniorjob, der matcher deres ønsker og kompetencer.

BUPL mener, at forsøget er positivt, eftersom også private virksomheder kan få mulighed for at medvirke til at løfte det sociale og arbejdsmarkedspolitiske ansvar i relation til seniorjob.

Ældre Sagen støtter forslaget om en udvidelse af seniorjobordningen til også at omfatte muligheder for seniorjob på private arbejdspladser som en del af frikommuneforsøget. Et stigende antal personer, der søger seniorjob, gør det oplagt at tænke i sådanne baner.

FTF vurderer, at forsøget er yderst interessant. Der er næppe tvivl om, at et seniorjob i en privat virksomhed øger den enkeltes mulighed for at fortsætte på ordinære vilkår, efter at retten til efterløn er indtrådt. Således falder forsøget langt bedre itråd med ønsket om at fastholde flere i længere tid på arbejdsmarkedet, hvilket ikke understøttes af regelsættet for de offentlige seniorjobs. Forsøget bør følges i de relevante Lokale Beskæftigelsesråd, med særlig fokus på i hvilket omfang et seniorjob i en privat virksomhed fører til ordinær ansættelse.

DA vender sig imod forslaget om at gøre det muligt at udvide seniorjobordningen til private virksomheder.

Konkrete bemærkninger vedrørende forsøget

CO-industri bemærker i relation til ansættelse af personer i private virksomheder, at det efter CO-industriens opfattelse er magtpåliggende, at ansættelser i den her relevante sammenhæng ikke må føre til, at der foretages afskedigelser af medarbejdere, der i forvejen er ansat. I tilknytning hertil peges på, at det naturligvis er hensigtsmæssigt, at man sørger for at få inddraget tillidsrepræsentanter og samarbejdsudvalg på de virksomheder, hvor de relevante personer skal ansættes.

Kristelig Fagbevægelse finder forsøget sympatisk, og det er positivt, at det fremgår, at lovgivningen ikke må være konkurrenceforvridende, og at der skal være tale om en nettoudvidelse af antallet af ansatte. Kristelig Fagbevægelse har svært ved at forestille sig, hvordan dette sikres i praksis, når en arbejdsgiver får mulighed for at få et årligt tilskud på 132.018 kr., hvis de ansætter en person i seniorjob i stedet for at ansætte en "almindelig" lønmodtager.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse finder bestemmelserne i lov om seniorjob i øvrigt anvendelse under ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed. Det betyder bl.a., at ansættelse af en person i seniorjob skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte i virksomheden. De nærmere regler om kravet om merbeskæftigelse, herunder om inddragelse af medarbejderrepræsentanter i vurderingen, er fastsat i bekendtgørelse nr. 1119 af 27. september 2007 om seniorjob.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Vejle Kommune bemærker, at paragraffen tillader etablering af seniorjob i private virksomheder i frikommunernes forsøgsperiode frem til udgangen af 2015. Det fremgår ikke af udkastet, hvorledes seniorjobberne er stillet ved udgangen af frikommuneforsøget. Vejle Kommune foreslår, at de seniorjobs, der allerede er etableret i private virksomheder, ved forsøgets ophør fortsætter uændret ind til seniorjobberens gang på efterløn.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Efter § 1 i lov om frikommuner kan der gennemføres forsøg efter loven til og med den 31. december 2015. Forsøget om mulighed for ansættelse i seniorjob i private virksomheder

somheder ophører således også på det tidspunkt. Efter det tidspunkt vil der ikke være hjemmel til, at personer kan være ansat i seniorjob uden for kommunen, jf. § 2 i lov om seniorjob.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Gentofte og Gladsaxe Kommuner finder det uhensigtsmæssigt, at det efter den foreslåede bestemmelse er frivilligt for den seniorjobberettigede at tage imod seniorjob i en privat virksomhed. Gentofte og Gladsaxe Kommuner er bekymret for effekten af forsøget, hvis den seniorjobberettigede kan takke nej, både i forhold til antallet af relevante seniorjob, der oprettes, og i forhold til kommunens ressourcer til etablering af samarbejde med private virksomheder. Desuden stemmer det dårligt overens med de principper, der ellers ligger til grund for beskæftigelsesområdet, hvor den ledige skal tage imod tilbud.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Efter § 2 i lov om seniorjob har kommunen pligt til at ansætte en seniorjobberettiget person i seniorjob inden for kommunens område. Som udgangspunkt gives der tilbud om ét seniorjob, som varer indtil personen når efterlønsalderen.

Bestemmelsen om forsøg med ansættelse af personer i seniorjob i private virksomheder udvider i en begrænset periode området for kommunernes muligheder at tilbyde seniorjob. Efter forsøgsperiodens udløb den 31. december 2015, jf. § 1 i lov om frikommuner, kan personer ikke længere være ansat i seniorjob i private virksomheder, og kommunen vil herefter have pligt til at oprette et seniorjob i kommunen til de personer, der ved forsøgsperiodens udløb er ansat i seniorjob i private virksomheder. Bestemmelsen om, at det er frivilligt at tage imod et seniorjob i en privat virksomhed, skal ses i sammenhæng med, at ikke alle personer er indstillet på at skulle skifte seniorjob, og at det derfor ikke vil være hensigtsmæssigt at gennemtvinge en ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed. Konsekvensen af, at en person ikke ønsker at tage imod et seniorjob i en privat virksomhed er, at personen i stedet skal tilbydes seniorjob i kommunen efter de almindelige regler.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på børne- og undervisningsministerens område

Forsøg med undervisning på engelsk i folkeskolen – lovforslagets § 9 d

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler på det varmeste forsøgsmuligheden. Børne- og Kulturchefforeningerne gerne, at andre kommuner end frikommunerne får en tilsvarende mulighed, så snart der er indhentet positive erfaringer med forsøg.

Danmarks Privatskoleforening finder, at det er et godt forslag og peger på, at det også for frie skoler vil være en god mulighed ved en mere permanent lovændring.

Dansk Erhverv er positivt indstillet over for forsøgsmuligheden.

Lilleskolerne finder forsøgsmuligheden spændende, men peger på, at det er en udfordring for de friskoler, der ligger i samme kommune som en frikommune. Lilleskolerne ønsker derfor samme mulighed for friskolerne som for folkeskolerne.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ønsket om at give friskolerne mulighed for at udbyde undervisning på engelsk falder uden for frikommunelovens rammer.

Det samme gør ønsket om at give andre kommuner end frikommunerne samme forsøgsmulighed som frikommunerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Danske Handicaporganisationer fremhæver, at børn med særlige behov skal sikres samme mulighed og valgfrihed som andre børn for at deltage i engelsksproget undervisning, og at der skal stilles tilstrækkelige ressourcer og nødvendige undervisningsmaterialer til rådighed.

DI finder det nyttigt med forsøg, som kan give erfaringer med undervisning på engelsk på alle klassetrin i folkeskolen – og i andre fag end engelsk og dansk under forudsætning af, at eleverne sideløbende undervises på dansk i et sådant omfang, at deres dansksprogkompetencer ikke kompromitteres, og de kan aflægge de obligatoriske test og afgangsprøver på dansk.

Danmarks Lærerforening anfører samme synspunkt som Danske Handicaporganisationer. Danmarks Lærerforening anfører desuden, at ressourcer til oprettelse af forsøg med engelsksproget undervisning, som foreningen er positivt indstillet overfor, ikke må ske på bekostning af ressourcer til dansksproget undervisning.

Institut for Menneskerettigheder problematiserer, at forsøgsmuligheden er begrundet i en særlig elevgruppes undervisningsbehov og anbefaler, at forsøgshjemmelen af mangfoldighedshensyn udvides til at gælde andre undervisningssprog end engelsk.

Rådet for de Gymnasiale Uddannelser udtrykker bekymring for, om dansksprogede børn, der undervises på engelsk, når at få udviklet sprog og begrebsapparat i deres modersmål og kendskab til dansk kultur og historie i almindelighed i tilstrækkeligt omfang til, at de formodes at blive i stand til at gennemføre en gymnasial uddannelse på samme niveau, som hvis de var blevet undervist på dansk.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at folkeskolelovgivningens regler bortset fra undervisningssproget gælder fuldt ud for forsøget. Det gælder bl.a. reglerne om specialpædagogisk støtte i form af f.eks. særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler samt folkeskolelovgivningens faglige mål og krav om, at undervisningen skal ruste eleverne til at kunne aflægge folkeskolens afgangsprøver, jf. bekymringen for elevernes kendskab til dansk kultur og historie.

Ad bekymringen for elevernes danske sprog og begrebsapparat henvises til, at eleverne i dansk undervises på dansk, og at der er tale om et forsøg, og at dette må antages at indgå i den efterfølgende evaluering.

Ad undervisningssproget henvises til, at hensigten med frikommuneloven er at give frikommunerne hjemmel til at afholde de forsøg, som frikommunerne ønsker på statsligt regulerede områder. Den foreslåede bestemmelse er begrundet i et ønske fra frikommunerne om at kunne tiltrække international arbejdskraft ved at tilbyde engelsksproget undervisning til sådanne arbejdstageres børn, som er den primære målgruppe.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Danmarks Lærerforening og Skolelederforeningen mener, at der bør tilknyttes ekstern evaluering til også denne type forsøg.

Skolelederforeningen ønsker, at de guidelines, som Ministeriet for Børn og Undervisning generelt anbefaler for forsøg, også skal gælde denne type forsøg, som foreningen i øvrigt er positivt indstillet overfor.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Den forsøgsansøgning, der ligger bag den foreslåede bestemmelse, er udarbejdet som et led i frikommuneforsøgets tværgående forsøgstemaer efter retningslinjerne herfor, og der er krav til indholdet af evalueringer af konkrete frikommuneforsøg i frikommunebekendtgørelsen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Forsøg med tilkøbsydelse på dagtilbudsområdet - lovforslagets § 9 e

FOLA er imod forsøg med merkøb af pasningsydelsen på dagtilbudsområdet med fuld forældrefinansiering, da de finder, at kommunen i forlængelse af forsyningsforpligtelsen i dagtilbudsloven har pligt til at tilbyde åbningstider i dagtilbud, der giver forældrene en reel mulighed for at passe deres arbejde. FOLA anfører, at det bryder med dagtilbudslovens betalingsregler at betragte almindelig åbningstid som en tilkøbsydelse, der skal være fuldt forældrefinansieret. FOLA anfører videre, at der er en generel samfundsudvikling, der stiller øgede krav til forældrene på arbejdsmarkedet samtidig med, at åbningstiden i daginstitutionerne er et spareobjekt i kommunerne i strid med dagtilbudslovens formål om at give familien fleksibilitet til at skabe sammenhæng mellem familie- og arbejdsliv.

BUPL er stærkt bekymrede ved forsøg med merkøb af pasningsydelsen på dagtilbudsområdet mod en 100 % forældrefinansiering. BUPL anfører, at såfremt Fredericia Kommune, dvs. den frikommune, der har indsendt forsøgsansøgningen, har konstateret et behov for pasning ud over de fastsatte åbningstider, burde dette i henhold kommunernes forsyningsforpligtelse efter dagtilbudsloven føre til en udvidet åbningstid i en eller flere institutioner i kommunen mhp. at imødekomme det lokale behov for pasning. BUPL anfører derfor, at forsøget indebærer en dispensation fra kommunernes forsyningsforpligtelse.

Børnerådet bemærker, at der er risiko for, at forslaget fører til en svækkelse af det pædagogiske indhold i tilbuddene og børnenes trivsel. Børnerådet anfører, at forslaget går mod viden om, hvordan børn oplever tiden i dagtilbuddene og refererer i den forbindelse til en undersøgelse, rådet har lavet, der bl.a. viser, at 1/3 af børn i daginstitution oplever, at de er for lang tid i børnehaven. På den baggrund mener Børnerådet ikke, at det er i børnenes interesse at udvide åbningstiden og ønsker i stedet et lovfæstet maksimalt timetal for, hvor lang tid børn må være i dagtilbud.

Der positiv over for, at der bliver mulighed for forsøg med en udvidelse af åbningstiden ud over den almindelige åbningstid, men mener dog, at kommunerne burde levere denne ydelse indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det følger af dagtilbudslovens § 4, at kommunalbestyrelsen har en forpligtelse til at sørge for det nødvendige antal pladser i dagtilbud (forsyningsforpligtelsen). Kommunalbestyrelsen har endvidere en forpligtelse til at tilbyde forældrene pasningsgaranti efter dagtilbudslovens § 23. Dette indebærer i forhold til åbningstiden, at denne skal udgøre et reelt pasningstilbud, og at åbningstiden under et må fastsættes, så den er egnet til at dække det lokale behov for fleksible pasningsmuligheder i dagtilbud.

Der er ikke med godkendelsen af forsøget tilsigtet en ændring af kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse og pasningsgarantien. Ministeriet forventer på den baggrund, at frikommunerne fastsætter åbningstiden i daginstitutioner under kommunens forsyning i overensstemmelse hermed. Kommunens forsyningsforpligtelse er præciseret i lovforslaget.

Det er udenfor rammerne af dette lovforslag at regulere, hvor længe et barn skal opholde sig i en daginstitution eller et andet pasningstilbud. Det er den enkelte familie, der selv tilrettelægger familie- og arbejdsliv, herunder længden af barnets ophold i en daginstitution eller et andet pasningstilbud.

Kommunens forsyningsforpligtelse efter de gældende regler er præciseret i lovforslaget. Bemærkningerne giver ikke i øvrigt anledning til ændringer.

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler forslaget, såfremt der ikke stilles krav om fripladstilskud til ordningen, da det vil være udgiftsdrivende for kommunen. Foreningen mener, at denne ordning vil være mere driftssikker end en forældrearrangeret ordning, da der er risiko for sammenblanding af ansvarsfordeling mellem kommunen og forældre.

BUPL bemærker endvidere, at det særligt i forhold til udsatte børn er problematisk, at fastsættelsen af forældrebetalingens størrelse overlades til kommunerne, da det kan medføre, at nogle udsatte børn ikke indskrives i et dagtilbud.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Bemærkningerne giver anledning til ændringer i lovforslaget. Lovforslaget ændres således, at der ikke gives hjemmel til friplads- og søskendetilskud, da det ikke formålet med frikommuneforsøgene, at de skal virke udgiftsdrivende for kommunen, og der er tale om tilkøb af en pasningsydelse, som ligger ud over kommunens forsyningsforpligtelse.

I forhold til BUPL's bemærkning kan ministeriet bemærke, at lovforslaget omfatter en pasningsydelse, som ligger ud over forsyningsforpligtelsen, hvorfor kommunerne gives mulighed for selv at fastsætte forældrebetalingens størrelse.

Lovtekst og bemærkninger er tilrettet i henhold til overstående.

DI mener ikke, at kommunerne skal tilbyde ydelser, som alternativt kan leveres på et kommercielt marked. DI bemærker, at såfremt dette alligevel sker, skal ydelserne leveres på markedsvilkår samt uden konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering. DI mener derfor, at prisen for kommunernes ydelse skal fastsættes i henhold til de regler, som er anvendt i frikommunelovens § 28, stk. 2, om tilkøb på ældreområdet.

Dansk Metal er positiv overfor offentlige tilkøbsordninger på særlige områder, herunder dagtilbudsområdet, og bemærker, at også på dette område skal ydelsen leveres uden konkurrenceforvridende effekter.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Bemærkningerne i DI's høringssvar giver anledning til ændringer i lovforslaget, således at køb af kommunalt eller privat arrangeret pasning skal prisfastsættes, så der ikke opstår konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering.

På den baggrund vil det blive fastsat, at kommunalt og privat arrangeret pasning skal prisfastsættes efter samme model, som er anvendt i frikommunelovens § 28, stk. 2, om tilkøb på ældreområdet.

Lovtekst og bemærkninger er tilrettet i henhold til overstående.

BUPL bemærker, at der er en række praktiske vanskeligheder og administration for personalet ved en merkøbsordning. Disse omhandler bl.a. til- og afmelding til ordningen, registrering af forbrug mv., som vil være belastende for dagtilbuddene.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det er kommunalbestyrelsen i frikommune, der beslutter, hvorvidt der skal iværksættes forsøg med mulighed for kommunalt eller privat arrangeret pasning i daginstitutionens lokaler i den enkelte kommune og dermed i hvilket omfang, at personalet i den forbindelse skal pålægges eventuelle yderligere administrationsopgaver.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Særligt vedrørende forsøg med forældrearrangeret pasning i kommunale daginstitutioner

Som led i frikommuneforsøget er der også i 4. ansøgningsrunde indgivet ansøgning om forsøg med forældrearrangeret pasning i kommunale daginstitutioner. Ansøgningen kan godkendes i medfør af en gældende forsøgshjemmel af ministeren for børn og uddannelse.

Forsøget indgår således ikke i lovforslaget, men flere høringsparter er fremkommet med kritiske bemærkninger hertil.

FTF nævner det godkendte forsøg i Fredericia Kommune om forældrearrangeret pasning som et eksempel på, at der i frikommuneforsøget går på kompromis med kvaliteten i den offentlige service.

FOA og FOLA stiller sig uforstående overfor, at der gives administrativ godkendelse til et forsøg med forældrearrangeret pasning med frivillige i kommunens lokaler. FOLA anfører således, at den administrative godkendelse fjerner den demokratiske mulighed for indflydelse i høringsfasen. FOLA bemærker i forlængelse heraf, at FOLA er imod forsøget med forældrearrangeret pasning.

FOA bemærker, at dagtilbudsloven sætter rammerne for, hvad dagtilbud skal tilbyde som pædagogisk tilbud og dermed krav til personalets og ledelsens kompetencer, der sikrer, at lovens krav opfyldes, når børnene er i tilbuddene.

Børnerådet bemærker, at rådet har svært ved at se, at en ordning med forældrearrangeret pasning vil være etisk forsvarlig og sikre, at alle børn, herunder udsatte børn, i overgangssituationerne mellem hjem og institution møder fagligt kompetent personale. Børnerådet anfører i den forbindelse, at hente/bringe situationen skal varetages af kompetent personale, som kan guide, vejlede og orientere forældrene om forhold af relevans for barnet og familien. Børnerådet anfører endvidere, at forsøget sender et signal om, at dagtilbud alene er pasning og ikke et sted for børns udvikling og læring.

BUPL er imod forsøget og mener, at det er et brud med den grundlæggende opfattelse af, at dagtilbud er et pædagogisk tilbud. BUPL bemærker, at den forældrearrangerede pasning rejser en række juridiske spørgsmål vedr. tilsyn mv., som de mener, at ministeriet i givet fald skal tage stilling til. BUPL bemærker, at de er bekymrede i forhold til at dispensere fra det pædagogiske arbejde i dagtilbud, da det rejser en række problemstillinger i forhold til, hvordan der skal arbejdes med rummelige og inkluderende børnefællesskaber, det almindelige forældresamarbejde og børn med særlige behov. BUPL anfører, at frivillige kan supplere de professionelle, men at BUPL er bekymrede for, at frivillige skal overtage den offentlige velfærdsydelse, som en daginstitution er.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet for Børn og Undervisning skal bemærke, at der efter dagtilbudsloven § 100 og efter indstilling fra kommunalbestyrelsen kan gives mulighed for, at der for en forsøgsperiode oprettes andre tilbud end dem, som er omtalt i dagtilbudsloven

Forsøget om forældrearrangeret pasning ligger udenfor rammerne af nærværende forslag til ændring af lov om frikommuner.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Forsøg på erhvervs- og vækstministerens område

Forsøg med adgang til at tilbyde trådløs internetadgang på udvalgte steder i kommunen – lovforslagets § 11a

Teleindustrien og IT-Branchen har forståelse for, at der lokalt på udvalgte og afgrænsede lokaliteter kan være interesse i forsøg med etablering af adgang til internet for turister og besøgende. De foreslår dog, at det præciseres i lovforslaget, at der ikke må gives tilladelse til forsøg i større sammenhængende områder, hvor adgangen vil være i direkte konkurrence med eksisterende eller planlagte kommercielle løsninger, herunder mobilt bredbånd.

Teleindustrien og IT-Branchen foreslår videre, at tilladelser til forsøg afgrænses præcist, samt at etableringen sker efter udbud, hvor teleselskaber, der udbyder sådanne løsninger på kommercielt grundlag, har mulighed for at byde.

DI stiller sig uforstående overfor forslaget og finder, at forslaget kan have en ødelæggende effekt på teleselskabernes investeringslyst i Danmark, hvis frikommunerne får

adgang til at tilbyde gratis trådløs internetadgang, og dermed at forslaget kan underminere regeringens bredbåndsmålsætning om 100 Mbit/s til alle i 2020.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger

Et af de grundlæggende krav til godkendelse af et forslag til forsøg, jf. den foreslåede bestemmelse, er, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, så forsøgets konkurrenceforvridende effekter begrænses. Erhvervs- og vækstministeren vil derfor tage konkret stilling til det foreslåede forsøgs påvirkning af konkurrencen, herunder markedsaktørernes incitament til fortsatte investeringer i hele landet. Det foreslåede kommunale internettilbuds udbredelse, herunder om der er tale om udvalgte steder eller sammenhængende net i større dele af kommunen, kan indgå i denne vurdering. Såfremt der skal tages højde for tilstedeværelsen af mobilt bredbånd, vil forsøgene i praksis ikke kunne finde sted, da der er landsdækkende dækning med mobilt bredbånd.

Efter den foreslåede bestemmelse vil der være tale om trådløs internetadgang på udvalgte steder i de frikommuner, der ønsker at benytte muligheden. Det vil derfor være begrænset, hvor stor udbredelse kommunal trådløs adgang til internet i medfør af forslaget vil få på landsplan, og incitamentet til investeringer i landsdækkende mobiltelefoninet forventes ikke at blive påvirket væsentlig af forsøget. Effekten på lokale eller regionale investeringer forventes ligeledes at være marginal, idet foreslåede forsøg ikke må være i direkte konkurrence med et eksisterende eller konkret planlagt kommercielt udbud af lignende tjenester, hvilket ikke mindst vil være tilfældet for eksisterende eller planlagte net i lokalområdet.

Såfremt udgifterne til forsøg er over udbudsgrænserne, skal der finde forudgående udbud sted.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer

Forsøg med at fravige reglerne om konkurrenceforvridende erhvervsudviklingsaktiviteter – lovforslagets § 11b

DI er betænkelig ved, at der åbnes for, at frikommunerne kan fravige reglerne om konkurrenceforvridende erhvervsudviklingsaktiviteter. DI finder derfor, at det bør præciseres, at adgangen til at fravige reglerne om konkurrenceforvridende erhvervsudviklingsaktiviteter eksplicit er begrænset til frikommunernes adgang til at stille lokaler gratis til rådighed for iværksættere. Endvidere mener DI, at det er uklart, hvordan målgruppen "iværksættere" defineres, ligesom DI er af den opfattelse, at "en afgrænset periode" bør præciseres, og at perioden ikke bør være længere end 12 måneder. DI mener desuden, at det er uklart, om statsstøtten i form af gratis lokaler til iværksættere, er omfattet af EU's statsstøtteregler.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anfører, at der er en risiko for, at erhvervs- og vækstministeren godkender frikommuneforsøg, der direkte eller indirekte har til formål eller følge at forvride konkurrencen på et givent marked. Endvidere vurderer styrelsen på baggrund af de foreliggende bemærkninger til lovforslaget, at det konkrete initiativ kan have en konkurrenceforvridende effekt, såfremt lokalerne stilles til rådighed for iværksættere, der befinder sig på et konkurrenceudsat marked.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger

Med en meget specifik lovbestemmelse er det særdeles vanskeligt at sikre, at de konkrete ansøgninger fra frikommunerne er omfattet, idet bestemmelsens ordlyd skal dække ansøgningerne præcist. En specifik lovbestemmelse indeholder således ikke den fornødne fleksibilitet. Eksempelvis har Vejle Kommune ansøgt om at stille lokaler gratis til rådighed for iværksættere i et halvt år, og hvis en anden frikommune måtte ønske at stille lokaler til rådighed for en iværksætter i f.eks. 12 måneder, er dette ikke muligt med en meget specifik lovbestemmelse.

Med en bred lovbestemmelse opnås den fornødne fleksibilitet. Samtidig er det væsentligt at bemærke, at erhvervs- og vækstministeren har mulighed for at give afslag på ansøgninger om frikommuneforsøg, hvis de findes for vidtgående.

Med hensyn til DI's forslag om, at målgruppen "iværksættere" og "en afgrænset periode" bør defineres, er dette tilføjet i bemærkningerne.

For så vidt angår statsstøtte har Erhvervs- og Vækstministeriet vurderet, at der er statsstøtteretlige aspekter indeholdt i § 11b. Afsnit 9 i de generelle bemærkninger adresserer således, at EU-statsstøttereglerne skal iagttages ved samtlige bestemmelser i lovforslaget.

Målgruppen for forsøget og perioden, lokalerne kan stilles gratis til rådighed, er nærmere beskrevet i bemærkningerne til bestemmelsen. Bemærkningerne giver i øvrigt ikke anledning til ændringer.

Forsøg med afskaffelse af kontantkasser i borgerservice – lovforslagets § 11 c

Ældre Sagen anfører, at det vil være en væsentlig indskrænkning for en stor gruppe af borgere, hvis der ikke er mulighed for at betale kontant i borgerservice. Foreningen fremhæver videre bl.a., at eneste alternative betalingsmåde ikke må være netbank, da en større gruppe ældre borgere ikke har adgang til en sådan, samt at kravet om, at den alternative betalingsmåde ikke må medføre væsentlige meromkostninger, efter foreningens opfattelse bør fortolkes restriktivt.

Rådet for Socialt Udsatte peger på, at afskaffelse af kontantkasser i borgerservice kan opleves som en yderligere barriere for socialt udsatte, der har brug for f.eks. kørekort eller pas. Rådet anbefaler derfor, at kommunerne forpligtes til at dække eventuelle merudgifter, dvs. at kravet om, at disse skal være "væsentlige", udgår.

Erhvervs- og Vækstministeriets bemærkninger

Ministeriet er opmærksomt på, at der er tale om et forsøg, som kan opleves som særligt indgribende for visse grupper af borgere.

Bl.a. af denne grund er det i den foreslåede bestemmelses stk. 2 fastsat som betingelse for en godkendelse af forsøg, at kommunalbestyrelsen i frikommunen skal stille alternative betalingsmuligheder til rådighed for borgere, der ikke har adgang til et betalingsinstrument, og at borgerne ikke herved må påføres væsentlige meromkostninger.

Som det fremgår af bestemmelsen, skal der stilles alternative betalingsmuligheder til rådighed, for de borgere der ikke har adgang til et betalingsinstrument. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at der skal være tale om alternative betalingsmuligheder, som skal være tilgængelige for alle borgere uden et betalingsinstrument, hvorfor det ikke vil være tilstrækkeligt alene at henvise til netbank, da ikke alle borgere har adgang hertil. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne.

Det er desuden et krav efter bestemmelsen, at borgerne ved de alternative betalingsmuligheder ikke må påføres væsentlige meromkostninger. Dette dækker både over de direkte ekstraomkostninger, der måtte være forbundet med ikke længere at kunne betale kontant, og de eventuelle indirekte omkostninger der måtte være forbundet hermed, i form af f.eks. penge til transport, væsentlig ekstra transporttid eller ekstra administrative byrder. Det vil f.eks. kunne anses for en væsentlig meromkostning, såfremt en flæthed af borgerne er nødsaget til at gennemføre en længere transport for at komme til det nærmeste postkontor eller bankfilial for at kunne gennemføre betalingen, hvilket vil blive tilføjet til bemærkningerne. Det kan dog ikke helt udelukkes, at der vil kunne opleves visse mindre omkostninger for borgerne, hvis forsøgsordningen samtidig skal være en reel mulighed. Det skal i den forbindelse bemærkes, at frikommunerne til hver en tid har mulighed for at gå ind og dække merudgifter for borgerne.

Som det fremgår af bemærkningerne, vil det i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om anvendelse af denne forsøgsordning bl.a. blive påsat, at frikommunen stiller alternative betalingsmuligheder til rådighed, der ikke påfører borgerne væsentlige merudgifter. Det vil i den forbindelse være et krav, at kommunalbestyrelsen nærmere redegør for de meromkostninger, der vil blive pålagt borgeren, samt begrundet, hvorfor disse meromkostninger har et uvæsentligt omfang.

Bemærkningerne i lovforslaget er justeret i overensstemmelse med ovenstående. Det er således bl.a. tilføjet, at det i forhold til alternative betalingsmuligheder ikke i sig selv vil være tilstrækkeligt at henvise borgerne til at overføre penge via netbank. Det tilføjes endvidere, at en væsentlig meromkostning vil være, såfremt en flerhed af borgerne er nødsaget til at gennemføre en længere transport for at komme til det nærmeste postkontor eller bankfilial for at kunne gennemføre betalingen.

Forsøg på miljøministerens område

Forsøg med fritagelse fra at træffe afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, når kommunen udarbejder en pleje- og udviklingsplan vedrørende et af kommunen ejet naturområde, det er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 – lovforslagets § 23 a

Kulturstyrelsen foreslår, at miljøministeren i forbindelse med godkendelse af frikommuneforsøg, fastsætter krav om, at Kulturstyrelsen skal høres over de pleje- og udviklingsplaner, hvor der findes eller er væsentlig sandsynlighed for, at der findes fortidsminder på arealet. Kulturstyrelsen anbefaler derudover, at kommunerne ligeledes hører de lokale kulturhistoriske museer over planerne.

Landbrug & Fødevarer mener, at den foreslåede bestemmelse skal anvendes således, at miljøministeren i forbindelse med ansøgning om frikommuneforsøg stiller krav til plejeplanernes tilblivelsesproces, herunder krav om inddragelse ved høring af de personer og organisationer mv., der ville have været klageberettiget i forhold til en sag om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Miljøministeriets bemærkninger

På baggrund af de indkomne høringssvar er bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse stk. 2 præciseret således, at det fremgår, at miljøministeren vil udnytte hjemlen, så der i forbindelse med forsøgsgodkendelse fastsættes krav til tilblivelsesprocessen for en pleje- og udviklingsplan vedrørende et af kommunen ejet naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der vil i denne forbindelse blive stillet krav om høring af de personer og organisationer mv., der ville have været klageberettiget i forhold til en sag om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, herunder offentlige myndigheder der har en ressortmæssig interesse i planen. Dette vil f. eks. være tilfældet, hvis plejeplanen vedrører et naturområde, hvorpå der findes fortidsminder.

Bemærkningerne giver anledning til de nævnte præciseringer i bemærkningerne.

Landbrug & Fødevarer mener, at frikommuneforsøget er irrelevant, da en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 i forbindelse med plejetiltag kun vil være aktuel i de situationer, hvor der er behov for en større rydning, oprensning mv. – tiltag, der efter organisationens opfattelse ikke bør være almindelige på kommunalt ejede arealer, hvor kommunen har plejepligt og bør foretage løbende vedligehold.

Miljøministeriets bemærkninger

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages tilstandsændringer uden dispensation efter lovens § 65, stk. 3. Miljøministeriet er enige med Landbrug & Fødevarer i, at pleje, der klart tjener til at opretholde et § 3-områdes hidtidige tilstand, vil kunne ske uden dispensation. Foranstaltninger, der rækker ud over almindelig pleje af områdets hidtidige tilstand, kræver dispensation. I sådanne tilfælde vil den ellers påkrævede dispensation kunne blive varetaget igennem en kommunes pleje- og udviklingsplan.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Landbrug & Fødevarer mener, at lodsejere i nærområdet bør være klageberettigede som følge af en væsentlig individuel interesse i sagen. Landbrug & Fødevarer anfører i den sammenhæng, at det kan få stor betydning for udviklingsmulighederne og produktionsvilkår for landbrugsbedrifter i nærområdet, hvis et areal skifter status som følge af omfattende plejetiltag.

Miljøministeriets bemærkninger

Miljøministeriet bemærker hertil, at frikommuneforsøget alene vedrører pleje af eksisterende § 3-områder. Der er således ikke tale om en pleje, der kan føre til, at naturområder skifter status.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på by-, bolig- og landdistriktsministerens område

Forsøg med indretning af botilbud efter servicelovens § 107 i almene boligafdelinger uden at udskille lokalerne til botilbuddet som en selvstændig afdeling – lovforslagets § 29 b

BL går ud fra, at evt. udgifter, gebyrer mv., som f.eks. Statens Administration eller realkreditinstitutterne måtte beregne sig i forbindelse med op- og nedregulering af støtten, afholdes af kommunen.

Gentofte og Gladsaxe Kommuner påpeger, at lovændringen ikke imødekommer kommunernes ansøgning om fritagelse fra evt. deponering i forhold til lånerammen ved etablering af sociale tilbud. Kommunerne påpeger endvidere, at det forhold, at lejeforholdet mellem kommunen og boligorganisationen ophører senest ved udløbet af forsøgsperioden – det vil sige senest ved udgangen af 2015, gør det vanskeligt at indfri intentionerne med ansøgningen, idet der henvises til, at beboerne på dette tidspunkt skal sikres bolig i andet regi.

FOA er bekymret for borgerens retssikkerhed. Der henvises til det forhold, at botilbuddet ophører ved udløbet af forsøgsperioden, og foreningen lægger til grund, at borgeren skal flytte igen efter en ny visitation.

Selveje Danmark finder det problematisk, at lejeforholdet ophører senest ved forsøgsperiodens udløb. Dette opfatter foreningen på den måde, at forsøget sættes højere end den enkelte anbragte borgers ret til at blive i botilbuddet.

By-, Bolig- og Landdistriktsministeriets bemærkninger

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil der i godkendelsen blive taget stilling til de forhold, som ikke er omhandlet i selve lovteksten, f.eks. administrationen af ydelsesstøtten.

Der er tale om et forsøg, hvilket indebærer, at der gælder særlige regler i en periode, og at der vendes tilbage til de almindeligt gældende regler, når forsøgsperioden udløber. Der er imidlertid den mulighed, hvis forsøget forløber tilfredsstillende, og parterne kan blive enige, at der etableres en kapitel 12-institution indeholdende § 107-botilbud efter reglerne i almenboligloven efter forsøgsperiodens udløb. En sådan etablering kræver, at institutionen udskilles i en særlig afdeling.

Som det fremgår af lovforslaget, skal kommunen og boligorganisationen inden udløbet af forsøgsperioden aftale, om beboeren kan blive boende enten som lejer på almindelige vilkår eller efter reglerne om udslusningsboliger. Udgangspunktet er således, at beboeren så vidt muligt får ret til at blive boende. I de tilfælde, hvor boeren ikke får ret hertil, har kommunen pligt til at tilbyde beboeren et andet botilbud.

Bemærkningerne giver anledning til, at spørgsmålet om betaling af evt. udgifter i forbindelse med op- og nedreguleringen af ydelsesstøtten nu nævnes i lovforslagets

bemærkninger. Bemærkningerne giver endvidere anledning til, at det fremgår direkte af lovtæksten, at kommunen i ovenstående tilfælde skal tilbyde beboeren et andet botilbud, hvilket som anført tidligere kun fremgik af lovforslagets bemærkninger.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Det har fra opstarten af frikommuneforsøget bl.a. været en forudsætning, at konkrete forsøg ikke må give frikommunerne økonomiske fordele på bekostning af andre kommuner eller staten.

Kommunernes ansøgning om fritagelse fra evt. deponering i forhold til lånerammen ved etablering af sociale tilbud vil give frikommunerne væsentlige økonomiske fordele, hvorfor ønsket ikke kan imødekommes.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med udvidede muligheder for opsigelse af lejeaftaler i almene plejeboliger – lovforslagets § 29 c

BL er meget betænkelige ved forslaget og henviser til, at det er ganske indgribende at modtage en opsigelse, når ens ægtefælle eller samlever dør. Det er BL's opfattelse, at den problematik, man ønsker at løse, kan og bør løses i en dialog med lejeren, hvor kommunen tilbyder at anvise en anden passende bolig.

Danske Handicaporganisationer er meget bekymret for at udvide kommunernes beføjelser til at opsiges en lejer af en almen plejebolig. Det bemærkes, at der er tale om en særlig sårbar gruppe, og at kommunerne er meget kreative, når det handler om at kunne "flytte" personer med handicap fra deres bolig. Organisationen mener, at forsøget vil skabe stor risiko for, at opsigelse af de pågældende lejere kommer til at ske på vilkår, der er i strid med både rimelighed og den enkeltes retssikkerhed.

Danske Ældregeråd kan tiltræde forslaget. Det findes væsentligt at give kommunalbestyrelsen mulighed for at udnytte specialtilbud til de borgere, der har størst gavn af tilbuddet. Dansk Ældregeråd finder dog, at det bør fremgå af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen yder økonomisk kompensation i fuldt omfang ved en lejers fraflytning til en anden bolig.

FOA og LEV er imod forslaget.

FOA henviser til borgernes retssikkerhed og bemærker, at borgeren er visiteret til den almene plejebolig. Der har altså været faglige kommunale instanser, der har vurderet, at borgeren skal have sine behov varetaget i en almen plejebolig. Hvis en borgers behov ændrer sig, skal der naturligvis ske en re-visitation i samarbejde med borgeren og ikke blot af kommunalbestyrelsen.

Odense Kommune ser positivt på lovforslaget, som er medvirkende til en bedre udnyttelse af plejeboliger. Kommunen mener, det er rimeligt, at kommunen afholder lejers ekstra udgifter forbundet med anvisning af en ny bolig. Det vil dog samtidig være fair, at borgeren ved en fraflytning ikke kan opnå en økonomisk gevinst. Kommunen foreslår derfor, at den foreslåede bestemmelse ændres så lejeren – ligesom efter forslaget § 27 e – ikke kan opnå en økonomisk gevinst ved en senere fraflytning. Der opfordres til, at proceduren i den foreslåede stk. 6 ændres, så den svarer til proceduren i forslaget § 27 e, stk. 2, nr. 7, så borgerne i de to situationer stilles ens.

Selveje Danmark anfører, at der er tale om et voldsomt indgreb og anbefaler derfor, at ministeren følger udmøntningen tæt og stopper forsøget, hvis det viser sig, at Ankestyrelsen i et ikke ubetydeligt omfang underkender kommunernes beslutninger efter bestemmelsen.

Socialpædagogernes Landsforbund henviser til, at forslaget har den skævhed, at hensynet til kommunen vægtes højere end borgerens rettigheder.

Vejle Kommune foreslår, at formuleringen "plejebenhov" i den foreslåede stk. 1, nr. 1 ændres til "behov for pleje og støtte", så bestemmelsen bedre afspejler serviceloven.

Ældre Sagen er meget betænkelig vedrørende den del af forslaget, der vedrører muligheden for opsigelse på baggrund af kommunalbestyrelsens beslutning om, at lejerens plejebenhov ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i den nuværende bolig. Ældre Sagen har svært ved at se, hvilken gruppe beboere bestemmelsen sigter mod. Der tænkes særligt på lovforslagets bemærkninger om, at en flytning kan ske med henblik på en mere positiv udvikling for den enkelte. Der henvises til, at beboerne i plejeboliger er meget svækkede. Ifølge Danmarks Statistik er den gennemsnitlige botid i plejeboliger ca. 30 måneder. For en tredjedels vedkommende endnu mindre. Skønsmæssigt to tredjedele har demenssygdom.

By-, Bolig- og Landdistriktsministeriets bemærkninger

Det forudsættes i bemærkningerne, at de frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at udføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse, inden en eventuel afgørelse om ændrede boligbehov søger at motivere den pågældende lejer til at fraflytte boligen frivilligt. Dette kan f.eks. ske ved samtaler med lejeren og dennes pårørende om lejerens aktuelle behov og ønsker eller ved inddragelse af lejeren, pårørende m.fl. på anden vis.

En opsigelse af lejemålet er indgribende for lejeren og ikke mindst for den sårbare gruppe af lejere, der bor i almene plejeboliger. Derfor indeholder forslaget en række regler, der har til formål at yde en særlig beskyttelse af lejerne. Hertil kommer lejelovgivningens gældende regler om opsigelse, der ligeledes indeholder regler, der beskytter lejeren.

Efter forslaget kan en frikommune træffe afgørelse om, at en lejer af en almen plejebolig ikke har behov for at bo i den pågældende bolig. Lejeren får mulighed for at påklage afgørelsen på samme måde, som en boligsøgende kan klage over en afgørelse, hvor den pågældende ikke bliver godkendt til en plejebolig, jf. almenboliglovens § 58 c, som henviser til kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

Det følger heraf, at klage over afgørelsen skal indgives til den relevante kommunalbestyrelse, som herefter skal genvurdere sagen. Hvis afgørelsen fastholdes, sendes klagen af kommunalbestyrelsen videre til det sociale nævn.

Er kommunalbestyrelsen herefter berettiget til at opsiges lejeren, kan det alene ske med et varsel, der er forlænget fra de normale 3 måneder til 6 måneder.

Efter de gældende regler, kan lejeren fremsætte skriftlig indsigelse over for udlejeren, hvis lejeren ikke kan godkende opsigelsen. Udlejeren må da anlægge sag ved boligretten, hvis udlejeren ønsker at opretholde opsigelsen.

Finder boligretten og eventuelt landsretten, at opsigelsen er berettiget, og lejeren således skal fraflytte sin bolig, sikrer forslaget, at kommunalbestyrelsen anviser lejeren en passende erstatningsbolig, og at lejeren får dækket sine omkostninger i forbindelse med flytningen.

Bemærkningerne giver anledning til, at formuleringen "plejebenhov" i bestemmelsens stk. 1, nr. 1, ændres til "behov for pleje og støtte". Der henvises til, at den ændrede formulering er mere præcis, da beboere i plejeboliger ikke nødvendigvis har behov for pleje, men alene støtte. Bemærkningerne giver endvidere anledning til at ændre bestemmelsens stk. 6, så lejeren ikke kan opnå en økonomisk gevinst ved en senere fraflytning.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at forslaget vurderes i forhold til handicapkonventionens artikler om selvbestemmelse, retten til selv at vælge bopæl osv. og i forhold til det menneskeretlige krav om proportionalitetsvurdering. For så vidt angår proportionalitetsvurderingen henvises til dom af 15. september 2009 fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvoraf det følger, at en borger efter omstændighe-

derne opnår en beskyttet rettighed i og med, at borgeren tildeles en løbende social ydelse i overensstemmelse med den nationale lovgivning. Institutet påpeger, at tiltag, der forringer eller fratager borgeren denne rettighed, derfor skal opfylde en række betingelser, bl.a. proportionalitet.

Herudover anbefaler instituttet, at forslaget sammenholdes med de eksisterende muligheder for at gennemføre flytning uden samtykke efter servicelovens § 129 (regel om magtanvendelse).

LEV henviser til at hensynet til bedre udnyttelse af kapaciteten og andre driftsmæssige forhold aldrig udgør en tilstrækkelig begrundelse for en krænkelse af borgere med handicap. Tvangsflytning/opsigelse af lejemål i plejeboliger anses som en sådan krænkelse af fundamentale rettigheder. Foreningen finder, at der i lovforslagets bemærkninger bør henvises til de gældende regler i servicelovens § 129, hvorefter kommunalbestyrelsen kan indstille til det sociale nævn, at der gennemføres flytning af borgeren uden den pågældendes samtykke. Foreningen finder det vildledende, at denne regel ikke nævnes, fordi den regulerer, under hvilke betingelser, der kan træffes afgørelse om bl.a. flytning fra et botilbud til et andet, når det skønnes at være i borgerens egen interesse.

Endelig anføres det, at forslaget repræsenterer en krænkelse af FN's Handicapkonvention.

Ældre Sagen foreslår, at servicelovens stramme betingelser for magtanvendelse i § 129, stk. 3 skal finde anvendelse i alle tilfælde, hvor en beboer ønskes flyttet.

By-, Bolig- og Landdistriktsministeriets bemærkninger

I relation til servicelovens magtanvendelsesregler i § 129 henvises der til de særlige beskyttelsesregler i forhold til lejeren, som er beskrevet ovenfor. Det bemærkes endvidere, at opsigelsesreglens anvendelsesområde rækker videre end servicelovens § 129 om optagelse i særlige botilbud uden samtykke. Servicelovens § 129 finder alene anvendelse i forhold til personer, der mangler evnen til at give informeret samtykke.

Med hensyn til forholdet til konventionerne bemærkes, at der kun kan siges op, hvis kommunen har vurderet, at lejeren ikke har behov for at bo i den pågældende bolig. Herudover er der knyttet en række betingelser til opsigelsen, herunder som nævnt ovenfor et opsigelsesvarsel på 6 måneder og krav om anvisning af en anden bolig enten i den samme afdeling eller i lokalområdet. Ministeriet finder under hensyn hertil, at den fornødne proportionalitet er til stede, og at den foreslåede bestemmelse ikke er i modstrid med de nævnte konventioner.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med obligatorisk digital selvbetjening efter lov om bygnings- og boligregistrering – lovforslagets § 29 d

DI støtter forslaget og bemærker, at offentlig digitalisering kan bidrage til at sikre en tidssvarende og effektiv offentlig service.

Ældre Sagen udtrykker betænkeligheder ved at åbne for en fremskynding af digital kommunikation mellem frikommunen og ejeren, for så vidt angår oplysninger til Bygnings- og Boligregistret. Ældre Sagen foreslår, at der som en betingelse for en godkendelse af frikommunernes forsøg med digitaliseringstiltes krav om en redegørelse for, hvilke alternative løsninger, der helt konkret vil være til gruppen af ejere, der ikke kan anvende de digitale løsninger. Endvidere udtrykker Ældre Sagen bekymring for, om en udmøntning af forslaget vil påføre gruppen af ejere væsentlige meromkostninger.

By-, Bolig- og Landdistriktsministeriets bemærkninger

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil ved godkendelse af frikommuneforsøg med digital udsendelse af BBR-meddelelser lægge vægt på, at frikommunen tilgodeiser den gruppe af ejere, der ikke kan anvende de digitale løsninger.

Ældre Sagens hørings svar giver ikke anledning til bemærkninger, men bestemmelsen er omformuleret, således at den målrettes frikommunens mulighed for at fremsende BBR-meddelelser digitalt, mens hjemlen til at godkende frikommunens mulighed for at indføre almindelig digital selvbetjening på BBR-området henhører under § 12 a på linje med al anden kommunal service.

Forsøg på ligestillingsministerens område

Forsøg med fritagelse for indberetning af ligestillingsredegørelse i 2013 og 2015 – lovforslagets § 29 e

BUPL, Dansk Sygeplejeråd, FOA og Kvinderådet mener, at ligestillingsvurdering er et fornuftigt redskab, og at det er problematisk, at frikommunerne kan fritages for at udarbejde og indberette ligestillingsredegørelser, og at det ikke er hensigtsmæssigt, at kommunerne alene skal indsende eventuelle egne redegørelser mv. Kvinderådet anfører endvidere, at eventuelle forsøgsordninger bør handle om måder at kvalificere arbejdet på, og at frikommunerne skal være forpligtede til at indberette egne redegørelser, samt at kommunens egne redegørelser ikke kun skal være til orientering. Samtidig finder Kvinderådet, at lovforslaget er i strid med ligestillingsministerens nye offentliggjorte strategi for ligestillingsvurdering, hvor der netop lægges op til en styrkelse af arbejdet med ligestillingsvurdering i stat, kommuner og regioner.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at lovforslagets tekst præciseres med henblik på at fastlægge det nærmere indhold af forsøgsordningen. Institut for Menneskerettigheder finder, at lovtæksten er uklar, idet den ikke forholder sig til, at ligestillingsredegørelserne i høj grad har til formål at informere kommunens egne borgere og politikere om ligestillingsindsatsen i kommunen. Endvidere foreslås det, at frikommuner bliver omfattet af en offentlig evaluering i samme omfang som andre kommuner.

Ministeriet for Ligestilling og Kirkes bemærkninger

Regeringen lægger vægt på, at kommunerne er forpligtede til at arbejde for ligestilling jf. ligestillingslovens § 4, hvor der står, at "ligestilling skal integreres i al offentlig planlægning og forvaltning". Lovforslaget ændrer ikke på denne forpligtelse.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har endvidere netop offentliggjort en ny strategi om ligestillingsvurdering i det offentlige, hvor der er fokus på at støtte kommunerne i at udvikle deres ligestillingsarbejde. Med strategien om ligestillingsvurdering vil der endvidere ske en forenkling og fokusering af bl.a. de kommunale ligestillingsredegørelser, så kommunerne og kommunalpolitikere får bedre mulighed for at bruge redegørelserne som effektive værktøjer til monitorering og udvikling af deres ligestillingsindsats. Arbejdet med ligestilling i kommunerne vil således i de kommende år have stort fokus.

Når regeringen ønsker at imødekomme forsøget om, at frikommunerne kan fritages fra udarbejdelse og indberetning af ligestillingsredegørelser, skyldes det, at regeringen er interesseret i at imødekomme forsøgsordninger, der kan bibringe viden om, hvordan kommunernes arbejde evt. kan udvikles og udføres på mest effektiv vis.

Der er ansøgt om, at frikommunerne kan blive fritaget i 2013 og 2015 fra at udarbejde ligestillingsredegørelser og i stedet anvende kommunernes egne redskaber, opgørelser mv. om ligestilling til at opfylde formålet med ligestillingslovens § 5 a.

Det er således hensigten, at frikommunerne i stedet for ligestillingsredegørelsen kan anvende egne redegørelser, statistik, mv. om ligestilling til at redegøre over for kommunalbestyrelsen og kommunens borgere om situationen med hensyn til ligestilling mellem kvinder og mænd i kommunen. Desuden forpligter den foreslåede bestemmelse frikommunerne til at indberette egne eventuelle opgørelser, redegørelser mv. om ligestillingsinitiativer til minister for ligestilling til orientering.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke vil i forbindelse med offentliggørelsen af resultater af ligestillingsredegørelserne i 2013 og 2015 beskrive de redegørelser mv. om ligestillingsinitiativer, som frikommuner, der gør brug af forsøgsordningen, har indberettet.

Forsøget med fritagelse fra indberetning af ligestillingsredegørelse vil endvidere, som de øvrige forsøg i frikommuneforsøget, blive evalueret af frikommunerne selv i henhold til minimumskrav fastsat i bekendtgørelsen om frikommuneloven.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget. Det er dog blive præciseret i bemærkningerne, at kommunerne skal anvende egne eventuelle redegørelser, statistikker mv. til at orientere kommunalbestyrelsen og kommunens borgere om ligestilling mellem kvinder og mænd i kommunen.

Forsøg på ministeren for sundhed og forebyggelses område

Forsøg med fritagelse for informeret samtykke til forebyggende sundhedsundersøgelser til børn og unge – lovforslagets § 25, stk. 2

Lægeforeningen mener, at det ved ministeren for sundhed og forebyggelses godkendelse af frikommuneforsøg med fravigelse af sundhedslovens regler om konkret, aktuelt og informeret samtykke i forbindelse med den kommunale sundhedstjenestes forebyggende sundhedsydelser til børn og unge i den undervisningspligtige alder skal sikres, at indehaveren af forældremyndigheden giver et generelt samtykke, som kan tilbagekaldes, at kommunen forinden orienterer indehaveren af forældremyndigheden om undersøgelser mv., som samtykket omfatter, og at kommunen orienterer indehaveren af forældremyndigheden om undersøgelser, der har fundet sted som følge af det generelle samtykke.

Lægeforeningen opfordrer til, at det bør måles, om forsøget får flere børn til at deltage i kommunens programmer. Herudover har Institut for Menneskerettigheder opfordret til, at barnets ret i medfør af Børnekonventionen til at blive hørt og inddragelse i forbindelse med beslutninger vedrørende barnets forhold indføres i bemærkningerne.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger

Det følger af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at ministeren for sundhed og forebyggelse i forbindelse med godkendelse af forsøg kan fastsætte nærmere vilkår, herunder følgende:

- De forebyggende sundhedsydelser gennemføres på baggrund af et generelt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, der afgives én gang for barnet, men som på ethvert tidspunkt kan tilbagekaldes. Det præciseres i bemærkningerne, at dette også gælder, hvis forældremyndigheden på et tidspunkt skifter.
- Forældremyndighedsindehaveren modtager information forud for sundhedsplejens kontakt med barnet. Ministeriet bemærker hertil supplerende, at der vil blive stillet krav om, at sundhedsplejen må sikre, at informationen gives på en sådan måde, at forældremyndighedsindehaveren modtager informationen.
- Forældremyndighedsindehaveren får mulighed for at give oplysninger om barnet til sundhedsplejen forud for tilbuddets gennemførelse.

Endvidere bemærkes, at det følger af Sundhedsstyrelsens vejledning om forebyggende sundhedsydelser til børn og unge, forældremyndighedsindehaveren efter sundhedsplejens kontakt med barnet skal informeres skriftligt eller mundtligt om resultatet af samtalen/undersøgelsen. Dette almindelige krav gælder fortsat, også i de tilfælde hvor sundhedsplejens kontakt med barnet på forsøgsbasis er sket på baggrund af et generelt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.

Endelig bemærkes i forhold til Lægeforeningens høringssvar, at ministeren i forbindelse med godkendelse af forsøg kan fastsætte nærmere vilkår om kommunens opfølgning på forsøget, når det er gennemført, herunder at der så vidt muligt måles på, om forsøget får flere børn til at deltage i kommunens programmer.

Ministeriet har herudover noteret sig høringssvaret fra Institut for Menneskerettigheder, men finder ikke, at dette giver anledning til ændringer af den foreslåede bestemmelses ordlyd eller bemærkninger. Det følger således allerede i dag af sundhedslo-

vens § 20, at en patient, der ikke selv kan give informeret samtykke, skal informeres og inddrages i drøftelserne af behandlingen, i det omfang patienten forstår behandlingssituationen, medmindre dette kan skade patienten, ligesom patientens tilkendegivelser, i det omfang de er aktuelle og relevante, skal tillægges betydning. Lovforslaget har således hverken til hensigt at svække eller helt fravige dette allerede gældende krav, hvorfor ministeriet ikke finder det påkrævet at tydeliggøre barnets ret efter Børnekonventionen i lovforslaget.

Det er præciseret i bemærkningerne, at samtykke også kan tilbagekaldes ved eventuelt skift i forældremyndigheden. Bemærkningerne giver ikke i øvrigt anledning til ændringer.

Forsøg med kommunal inddragelse ved lægelig henvisning til vederlagsfri fysioterapi – lovforslagets § 26 a

Flere organisationer og myndigheder, herunder Danske Fysioterapeuter, Danske Patienter, BUPL, Lægeforeningen, Ældre Sagen, Danske Handicaporganisationer samt Vejle og Odense Kommuner, har i deres høringssvar givet udtryk for, at der kan være behov for enkelte præciseringer af den foreslåede bestemmelse. Forslagets hensigt om at skabe større sammenhæng og kvalitet i patienternes behandlingsforløb er generelt positivt modtaget. En del af organisationerne og myndighederne er i deres høringssvar desuden kommet med konkrete forslag.

Herudover er der, bl.a. fra Danske Fysioterapeuter, modtaget generelle bemærkninger vedr. samarbejdet med kommunerne, undtagelsesredegørelser samt træningsplaner.

Mange af høringssvarene fokuserer på, at patienterne sikres den lægefagligt rette behandling, og at kommunen ikke må påvirke lægernes henvisninger til vederlagsfri fysioterapi i henhold til sundhedslovens § 140 a, stk. 1. Det påpeges bl.a. fra Danske Patienter, at forslaget ikke må få den konsekvens, at patienten ikke tilbydes den træning, som efter lægens vurdering er nødvendig, samt at den kommunale vurdering skal tilrettelægges i en samarbejdsproces mellem kommunen, patienten og den almen praksis, således den supplerende vurdering fra kommunen ikke skaber faldgruber for patienten. Ældre Sagen, som overordnet ser positivt på koordinering af tilbud, udtrykker også bekymring for, at forslaget kan forsinke den enkelte patients behandlingsforløb, eller at patienter, der ikke har et behov for kommunens bistand kan blive ramt af forsinket behandling, hvorfor der gives udtryk for, at den kommunale vurdering skal foregå parallelt med at den fysioterapeutiske træning begynder.

Enkelte høringssparter, herunder Danske Handicaporganisationer og BUPL, stiller sig tvivlende over for selve forslaget. Således er Danske Handicaporganisationer imod forslaget, idet organisationen finder, at forslaget kan forringe patienternes retsstilling, hvis kommunen får adgang til at kontrollere den lægefaglige vurdering af behovet for vederlagsfri fysioterapi. Det påpeges bl.a., at der er tale om personfølsomme oplysninger, at retten til vederlagsfri fysioterapi udelukkende skal afgøres ud fra lægefaglige kriterier, samt at forslaget kan medføre unødvendigt bureaukrati i form af dobbeltarbejde for alle parter. BUPL har med henvisning til, at borgerne ikke har mulighed for at forudse eventuelle utilsigtede konsekvenser af videregivelse af oplysninger om henvisninger til vederlagsfri fysioterapi til kommunen i forhold til de kommunale indsatser, foreslået, at det bør tilføjes i forslaget, at der altid skal afgives patientsamtykke til den kommunale myndighed, inden myndigheden indhenter af helbredsoplysninger, således at den kommunale myndighed kan give den korrekte lovgivningsmæssige vejledning til borgeren i forhold til eventuelle konsekvenser af samtykket.

Herudover er der i høringssvarene fra Danske Fysioterapeuter og Danske Patienter forslag om, at det bør fremgå af lovforslaget, at kommunen har pligt til at oplyse om det frie valg ved møder med borgere, der har henvisning til vederlagsfri fysioterapi. Danske Fysioterapeuter foreslår endvidere, at kommunen skal have pligt til at have oplysningsmateriale om leverandørerne af frit valg på linje med den praksis, som gælder for private leverandører af praktisk bistand og pleje samt at borgerens fysioterapeut skal være til stede ved mødet, med henblik på at sikre, at kommunen har det fulde billede. Odense KommunesamtLægeforeningen har bemærket, at lovforslaget

kan have økonomiske konsekvenser i forbindelse med håndteringen af lægernes videregivelse af oplysninger om henvisninger til vederlagsfri fysioterapi til kommunen. Lægeforeningen foreslår i forlængelse af dette, at de praktiserende læger honoreres for det ekstra arbejde, lovforslaget måtte medføre for lægerne. Endelig har Vejle Kommune foreslået, at enkelte formuleringer i bemærkningerne til lovforslaget bør skærpes, således der ingen forbehold er i forhold til kravet om videregivelse af oplysninger om henvisning til vederlagsfri fysioterapi til kommunen.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger

På baggrund af hørings svarene har ministeriet fundet anledning til at præcisere bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse. Med præciseringerne om, at hensynet i lovforslaget netop er sikring af sammenhæng og kvalitet, og ikke en mulighed for kommunen til at omgøre lægefaglige vurderinger samt at borgerens behandlingsforløb ikke må forsinkes, imødekommes centrale elementer i flere af høringsparternes bemærkninger.

Ligeledes har ministeriet taget hensyn til høringsparternes generelle bemærkninger vedr. patienternes rettigheder og valgmuligheder i forhold til den vederlagsfri fysioterapi ved at tydeliggøre i bemærkningerne, at kommunen er forpligtet til at oplyse om borgerens frie valg, og at borgeren har ret til at inddrage sin fysioterapeut i dialogen med kommunen om tilbud og koordination af kommunens andre tilbud, bl.a. med henblik på at tage højde for eventuelle eksisterende træningsplaner. Endelig er det tydeliggjort, at kommunens vurdering af henvisningen, herunder undtagelsesredegørelser, er supplerende.

De modtagne bemærkninger og forslag giver efter ministeriets opfattelse ikke anledning til at ændre i selve lovtæksten.

Bemærkningerne er præciseret i henhold til det oven for beskrevet.

Forsøg med etablering af partnerskabsprojekt i sundhedssektoren med fokus på tidlig indsats i et sammenhængende patientforløb – lovforslagets § 26 b

Flere høringsparter, herunder Rådet for Socialt Udsatte, Lægeforeningen, Institut for Menneskerettigheder og Ældre Sagen, finder det betænkeligt, at der lægges op til en ordning, hvor sundhedspersoner har pligt til at videregive helbredsoplysninger mv. til en frikommune uden patientens samtykke. Danske Patienter har i den sammenhæng anført, at det findes problematisk, at kommunen kan indhente fortrolige oplysninger uden patientens samtykke. Institut for Menneskerettigheder har desuden opfordret til, at der foretages en konkret og individuel vurdering af, om videregivelsen er nødvendig og berettiget.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger

Ministeriet skal understrege, at der alene er tale om videregivelse, og dermed ikke indhentning, af helbredsoplysninger mv. fra de pågældende sundhedspersoner til et nærmere defineret formål i regi af frikommunen.

Ministeriet skal endvidere understrege, at der stilles krav om, at der indhentes samtykke for de borgere, som efter frikommunens vurdering er relevante at tilbyde en samtale om udarbejdelse af en plan for et mere sammenhængende behandlingsforløb. Henset til, at der alene er tale om videregivelse af oplysninger til et såkaldt data-warehouse, som skal danne grundlag for udvælgelsen af relevante borgere, og at disse oplysninger alene må anvendes til dette formål i frikommunen, finder ministeriet ikke grundlag for at ændre den foreslåede bestemmelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at det allerede følger af sundhedslovens § 43, stk. 3, at det er den sundhedsperson, som er i besiddelse af en fortrolig oplysning, der afgør, om videregivelse uden patientens samtykke er berettiget efter lovens § 43, stk. 2. Det betyder med andre ord, at sundhedspersonen i den i lovforslaget omhandlede sammenhæng skal foretage en konkret vurdering af, hvorvidt den enkelte patients forhold opfylder de af frikommunen fastsatte kriterier for, hvornår de nødvendige oplysninger skal videregives. Af denne grund finder ministeriet det ikke påkrævet at tydeliggøre

kravet om en konkret og individuel vurdering af, om videregivelsen er nødvendig og berettiget, yderligere i lovforslaget.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Dansk Sygeplejeråd og Odense Kommune har blandt andet anført en opbakning til partnerskabsprojektet og muligheden for at lave forsøg med nye samarbejdsmodeller med øget fokus på, hvordan tidlig indsats og inddragelse af borgeren, hvilket vil bidrage til at skabe et mere sammenhængende patientforløb. Odense Kommune har dog fundet det uklart, om der med den foreslåede ordlyd af bestemmelsens stk. 2 ligeledes kan tilføres oplysninger fra beskæftigelsesområdet i kommunen til det såkaldte "data-warehouse", hvortil sundhedspersonerne med den foreslåede bestemmelse er forpligtet til at videregive nødvendige helbredsoplysninger mv.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger

På baggrund af bemærkningerne er det fundet nødvendigt at præcisere i den foreslåede bestemmelses ordlyd og bemærkninger, at der til brug for det angivne formål *inden for den pågældende frikommune* i nødvendigt omfang kan videregives oplysninger af den nævnte karakter. Som der er nærmere redegjort for i lovforslagets bemærkninger, findes den foreslåede bestemmelse, herunder behandlingen af personhenførbare, fortrolige oplysninger om f.eks. sundheds- og beskæftigelsesmæssige forhold, at ligge inden for rammer af persondataloven, jf. persondatalovens § 7, stk. 2, nr. 4.

Bemærkningerne er præciseret i henhold til det oven for beskrevne.

Lægeforeningen anfører, at det i forslaget bør præciseres, at det ikke er kommunen, men derimod partnerskabet, der kan aftale deling af data med henblik på stratificering af borgere i de målgrupper, som partnerskabet har aftalt.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger

Efter lovforslaget er det frikommunen, der er tillagt kompetencen til at fastlægge, hvilke af kommunens borgere der skal tilbydes en samtale om et samlet behandlingsforløb. Som en naturlig konsekvens heraf er det i sidste ende kommunalbestyrelsen, der er kompetent til at fastsætte kriterierne for, hvilke oplysninger der vurderes at være nødvendige at få videregivet til dette formål.

Den nævnte kompetence er præciseret i den foreslåede bestemmelses ordlyd. Det er imidlertid en helt klar forudsætning, at der i forbindelse med fastsættelsen af de nævnte kriterier inddrages den nødvendige sundhedsfaglige ekspertise.

Forsøg på social- og integrationsministerens område

Forsøg med borgerstyret personlig assistance – lovforslagets § 27 a

Danske Handicaporganisationer er bekymret og uforstående over for forslaget, og man anfører ligesom LOBPA, at frikommuneforsøg på BPA-området ikke bør gennemføres samtidig med, at Social- og Integrationsministeriet overvejer en generel ændring af regelsættet på området.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Regeringen gør sig i øjeblikket overvejelser om at gennemføre generelle justeringer af BPA-ordningen med henblik på at forenkle administrationen af reglerne, herunder at give kommunerne bedre styringsmuligheder samt at sikre, at de kommunalt bevilgede midler til ordningen også anvendes efter formålet. Det forventes, at justeringerne bl.a. vil omhandle godkendelse af foreninger og virksomheder, der varetager arbejdsgiveransvar, og takster for ydelsen. Et forslag til justeringer forventes at være klar til politisk drøftelse i foråret 2013, hvorefter regeringen forventer at kunne fremsætte lovforslag med henblik på ikrafttræden 1. januar 2014. Såfremt Folketinget vedtager et sådant forventet lovforslag, medfører det, at forsøget i vidt omfang overflødiggøres, og forsøgsgodkendelsen bortfalder derfor.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Danske Handicaporganisationer og Ældre Sagen anfører, at alle udmålinger af BPA-tilskud bør være i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven og ske efter en konkret og individuel vurdering.

FOA er af den opfattelse, at forsøg med fast takststruktur kan bidrage til viden, men der er ikke tale om et tiltag, der bidrager til en løsning af problemet med, at der ikke er sikret ordentlige overenskomstmæssige løn- og ansættelsesvilkår for BPA-hjælperne.

LOBPA er som udgangspunkt tilhænger af en fast takstmodel, men man finder ikke forslaget gennemførligt. Enten vil taksten blive så lav, at de faktiske omkostninger ikke kan dækkes, eller også vil den blive så høj at omkostningerne vil blive forøget betragteligt.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Gennemførelse af det foreslåede forsøg forudsætter en godkendelse fra social- og integrationsministeren på baggrund af en forsøgsanmodning, hvori den nærmere takstmodel skal beskrives, således at det kan sikres, at taksten bliver tilstrækkeligt rummelig. Takstmodellen skal udformes med udgangspunkt i de overordnede elementer for det samlede BPA-tilskud, som er nævnt i bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven. Modellen for faste takster kan bygge på cases, regneeksempler og på opgørelser over det aktuelle omfang af sygefravær mv.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Dansk Erhverv finder det uklart, om forslaget kan påvirke frit valgsordningen på hjemmehjælpsområdet.

Danske Handicaporganisationer, LOBPA og Ældre Sagen er positive over for en godkendelsesordning, men Danske Handicaporganisationer og LOBPA mener, at ordningen bør være landsdækkende.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Det foreslåede forsøg påvirker ikke frit valgsordningen på hjemmehjælpsområdet.

Det foreslåede forsøg forudsætter en godkendelse fra social- og integrationsministeren på baggrund af en forsøgsanmodning. I forsøgsanmodningen skal den nærmere model for godkendelse af leverandører af arbejdsgiveransvar inden forsøgets igangsættelse beskrives, herunder hvilke kriterier godkendelse skal ske efter. Herved vil der kunne sikres en vis ensartethed i godkendelseskriterierne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Danske Handicaporganisationer, LOBPA og Ældre Sagen mener, at denne del af forslaget vil fratage borgerne den selvbestemmelse, der ligger i ordningen i dag. Det er også uacceptabelt, hvis kommunen får adgang til i særlige tilfælde ikke at respektere borgernes frie valg af hjælper. Dette strider mod intentionen med BPA.

Danske Regioner ønsker, at der også skal være mulighed for, at tilskuddet kan overføres til en forening eller virksomhed, der er godkendt af regionen. Dette er relevant i forhold til borgere, der ved siden af BPA også modtager respirationshjælp, og det vil sikre de nødvendige kompetencer til, at denne gruppe borgere kan få den nødvendige hjælp.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der i lovbemærkningerne nærmere redegøres for baggrunden for forslaget om forsøg med overførsel af BPA-tilskuddet.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Formålet med det foreslåede forsøg er at medvirke til, at der ikke etableres BPA-ordninger, hvor det efterfølgende viser sig, at borgeren eller en nærtstående ikke er i stand til at varetage arbejdsgiverfunktionerne. Dette vil blive tilføjet i bemærkningerne til forslaget.

Det foreslåede forsøg indebærer alene en overdragelse af arbejdsgiverfunktionerne, mens det uændret er borgeren eller den nærtstående, der fungerer som arbejdsleder for hjælperne. Det er kommunalbestyrelsen, der generelt eller i forhold til den enkelte ordning træffer beslutning om overførsel af tilskuddet. Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at borgeren eller den nærtstående kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, kan kommunalbestyrelsen således beslutte, at tilskuddet ikke skal overføres.

Det forudsættes i det foreslåede forsøg, at borgeren i sin egenskab af arbejdsleder skal have mulighed for at deltage i ansættelsen af egne hjælpere og dermed, at borgerens frie valg af hjælpere skal respekteres, medmindre helt særlige forhold taler imod. Som et eksempel, hvor borgerens frie valg af hjælpere vil kunne tilsidesættes, kan nævnes den situation, at foreningen eller den private virksomhed vurderer, at den ønskede hjælpere ikke vil være i stand til at varetage opgaven. Der er dermed tale om en snæver undtagelse for, hvornår borgerens frie valg af hjælpere kan tilsidesættes.

Gennemførelsen af det foreslåede forsøg forudsætter en godkendelse fra social- og integrationsministeren på baggrund af en forsøgsanmodning, hvori de nærmere regler for overdragelsen af arbejdsgiveransvaret til en forening eller en privat virksomhed er beskrevet. Herved vil det kunne sikres, at intentionerne bag forsøget er iagttaget.

Ved gennemførelsen af det foreslåede forsøg skal der være en passende sammenhæng til tilgrænsende regler på øvrige ressortområder, herunder bl.a. sundhedslovens regler om respirationshjælp. I forhold til borgere, der modtager såvel BPA- som respirationshjælp, bør kommunalbestyrelsen derfor ved sin beslutning om overførsel af BPA-tilskuddet til en forening eller privat virksomhed være opmærksom på, hvilke konsekvenser det vil få for tilrettelæggelsen af borgerens samlede hjælp.

Bemærkningerne giver anledning til en tilføjelse i lovforslagets bemærkninger i forhold til baggrunden for det foreslåede forsøg.

Forsøg med digital sagsbehandling ved bevilling af midlertidige ydelser efter § 83 i Lov om social service – lovforslagets § 27b

Danske Ældre finder det positivt, at der indsamles erfaringer om virkning af digitaliseringen på dette område.

Selveje Danmark peger på, at digital ansøgning forudsætter, at den enkelte ansøger har et godt kendskab til ikke blot sin egen situation, men også hvilke muligheder, der er for at modtage hjælp, omsorg og pleje. Selveje Danmark mener, at der er en række situationer, hvor man ikke kan forvente tilstedeværelsen af et sådan kendskab. De advarer derfor mod forsøget.

Ældre Sagen finder digital sagsbehandling af sager om midlertidige ydelser efter § 83 betænkelig, idet en undersøgelse fra Danmarks Statistik om it-anvendelse i befolkningen viser, at 65 pct. af de 80-84 årige og 75 pct. af de 85-89 årige aldrig har anvendt internettet. Derudover at andelen, der aldrig har anvendt internettet, er betydeligt højere blandt modtagere af varig hjemmehjælp. Ældre Sagen mener på den baggrund, at et krav om obligatorisk digital ansøgning for denne gruppe vil udgøre en stor barriere for at ansøge om hjælp, og at det derfor skal være frivilligt, om man vil ansøge digitalt.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Muligheden for at anvende digital sagsbehandling er afgrænset til alene at omfatte afgørelser om bevilling af *midlertidige* ydelser efter servicelovens § 83. Det forudsættes dermed, at målgruppen for forsøget er borgere med ukomplicerede og ofte korterevarende behov for hjælp, der er begrænset til ydelser af den pågældende art, og at det derfor vil være muligt i højere grad at standardisere ansøgnings- og bevillingsprocessen, herunder at undlade en mere detaljeret vurdering og udredning af borgerens

behov. Der er således ikke tale om borgere med meget komplekse og varige behov for hjælp.

Det er endvidere en forudsætning for forsøgsgodkendelsen, at kommunen i sin tilrettelæggelse af sagsbehandlingsprocessen, sikrer, at borgere, der ansøger via det digitale ansøgningsskema, får mulighed for at angive at have andre behov end de på forhånd oplyste. Kommunen er derefter forpligtet til at følge op på borgerens angivelse heraf for at sikre en helhedsorienteret vurdering af borgerens behov. Derudover gælder de almindelige regler i servicelovens § 148, hvorefter kommunalbestyrelsen er forpligtet til løbende at følge op på enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

For at sikre at kravet om digital ansøgning ikke afskærer it-svage borgere fra at søge om hjælp, er det en forudsætning for en forsøgsgodkendelse, at kommunen redegør for, hvordan de vil sikre, at it-svage borgere får den fornødne hjælp til den digitale selvbetjening eller får mulighed for at ansøge ad anden vej.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med fravigelse af krav om skriftlig afgørelse i forbindelse med hjælp efter § 83 og § 86 i Lov om social service – lovforslagets § 27c

Danske Ældreåd er positiv overfor forslaget, fordi det smidiggør den kommunale sagsbehandling og understøtter det rehabiliterende formål med hjælpen efter § 83 og § 86, samtidig med at borgerens retssikkerhed opretholdes i fuldt omfang.

Ældre Sagen er i udgangspunktet positiv overfor hverdagsrehabilitering, men mener det skal være et tilbud og ikke tvang. De finder det positivt, at kommunerne er forpligtet direkte i loven til at redegøre for, hvordan de følger op på indsatsen og opfyldelsen af de fastsatte udviklingsmål.

Ældre Sagen er bekymret for, at det bliver vanskeligt for borgeren at vurdere om hjælpen har et rimeligt omfang og pointerer vigtigheden af, at borgeren ved en eventuel anke af afgørelsen får de fornødne oplysninger om mål, indhold og omfang af hjælp. De mener endvidere, at disse oplysninger også vil være væsentlige i det tilfælde borgeren vil benytte frit valgs-ordningen.

BUPL, Danske Handicaporganisationer og FOA er bekymret for, at fravigelsen af kravet om en ny skriftlig afgørelse ved ændringer i hjælpen vil forringe borgerens retssikkerhed. FOA anfører, at borgeren skal vide, hvad de kan klage over, og at der bør være retningslinjer for, hvordan borgerne bliver orienteret om ændringer i hjælpen. Danske Handicaporganisationer anfører, at det er afgørende for borgerens retssikkerhed, at der er tilstrækkelige klagemuligheder undervejs i forløbet, men at dette princip kan blive kompromitteret med det fremlagte lovforslag.

Ældre Sagen og FOA mener, at det fortsat må være et krav, at der skal gives en skriftlig klagevejledning i forbindelse med bevilling af hjælpen.

Socialpædagogernes Landsforbund anfører, at der synes at være gode udviklingsperspektiver i forslaget. De gør dog opmærksom på, at udviklingsmål ikke kun bør forstås som forbedring af færdigheder, men at vedligeholdelse af færdigheder i sig selv er et udviklingsmål. Derudover foreslår de, at forsøgsbestemmelsen afgrænses til § 86, da hjælp og støtte efter § 83 kan være livslang og ikke nødvendigvis har eller skal have et udviklingsmål.

Selveje Danmark peger på, at § 83 og § 86 omhandler en række ydelser, hvoraf rehabilitering kun er en del heraf. De understreger, at forsøgsbestemmelsen kun kan vedrøre rehabiliteringsforløb, hvor der på forhånd er beskrevet et udviklingsmål, og hvor det af den indledende afgørelse om rehabiliteringsforløbet fremgår, at forløbet er omfattet af forsøgsbestemmelsen.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Forsøgsbestemmelsen ændrer ikke på kommunalbestyrelsens pligt til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter servicelovens § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælp, jf. servicelovens § 91. En fravigelse af kravet til skriftlige afgørelser, som foreslået i forsøgsbestemmelsen, vurderes ikke at udgøre en hindring for borgerens benyttelse af det frie valg af leverandør. En privat leverandør vil skulle levere hjælp i overensstemmelse med de fastsatte udviklingsmål på samme vis som en kommunal leverandør, ligesom de vil være underlagt de samme krav om løbende justering af hjælpen i forbindelse med en ændring af borgerens behov samt tilbagemeldingspligt til myndigheden, hvis der vurderes at være behov for en ændring i udviklingsmålene og dermed en ny afgørelse.

Forsøgsbestemmelsen ændrer endvidere ikke på borgerens muligheder for at klage over afgørelsen, ligesom den ikke ændrer på kravet om, at afgørelser, der kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, og som meddeles skriftligt, skal være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder en eventuel tidsfrist, jf. forvaltningslovens § 25. Det er i øvrigt en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra social- og integrationsministeren, at kommunalbestyrelsen – for at sikre borgerens retssikkerhed - redegør for, hvordan det sikres, at borgeren ved en eventuel anke af afgørelsen efter stk. 2, kan få de fornødne oplysninger om mål, indhold og omfang af den hjælp, der er truffet afgørelse om.

Det er desuden en forudsætning for en forsøgsgodkendelse, at kommunen redegør for, hvordan borgeren inddrages i fastlæggelsen af egne udviklingsmål. Det er et væsentligt element i en rehabiliterende tilgang, at de udviklingsmål, der opstilles for borgeren, er personlige dvs. at borgeren har deltaget aktivt i fastlæggelsen af dem, og at de tager udgangspunkt i borgerens egne ønsker og mål. Det gælder uanset om den konkrete hjælp ydes efter § 83 og § 86, og uanset at hjælpen i nogle tilfælde kan være varig.

Det er i øvrigt et krav, at kommunalbestyrelsen – igen for at sikre borgerens retssikkerhed - skal redegøre for, hvordan og inden for hvilken tidsramme der følges op på indsatsen og opfyldelsen af de fastsatte udviklingsmål for borgeren.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med flytning af beboere fra botilbud til længerevarende ophold, jf. servicelovens § 108, uden beboerens samtykke - lovforslagets § 27 e
Odense Kommune ser positivt på forslaget, som er medvirkende til en bedre udnyttelse af botilbud.

Danske Ældreåd finder det væsentligt at give kommunalbestyrelsen mulighed for at udnytte specialtilbud til de borgere, der har størst gavn af tilbuddene.

Danske Handicaporganisationer, LEV, FOA og Socialpædagogernes Landsforbund tager kraftigt afstand fra forslaget under henvisning til de berørte borgeres retssikkerhed.

Selveje Danmark finder, at det må betragtes som stridende mod centrale rettigheder for borgeren, at gøre dem til genstand for det foreslåede forsøg og kan ikke anbefale, at der på det foreliggende grundlag gennemføres forsøg, og foreslår, at det overvejes, om den borger, som har et større behov for pladsen, end den borger, som der kunne træffes afgørelse om at flytte, får anvist et andet tilbud eller alternativt vælger et tilbud efter friplejeboliglovgivningen.

Rådet for Socialt Udsatte er betænkelig ved indholdet i den foreslåede bestemmelse, og finder, at det svækker incitamentet til, at motivere borgeren til at flytte ad pædagogisk vej.

Institut for Menneskerettigheder påpeger bl.a., at der er behov for at vurdere behovet for lovforslaget i lyset af Handicapkonventionens artikler om selvbestemmelse, herunder

der retten til at vælge bopæl, og forhold til det menneskeretlige krav om proportionalitetsvurdering og henviser til dom af 15. september 2009 fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvoraf det følger, at en borger efter omstændighederne opnår en beskyttet rettighed i og med at den pågældende tildes en løbende social ydelse efter den nationale lovgivning. Institutet påpeger, at tiltag, der forringer eller fratager borgeren denne rettighed, skal derfor opfylde en række betingelser, bl.a. proportionalitet.

Danske Handicaporganisationer og Socialpædagogernes Landsforbund henviser til, at hjælp efter serviceloven tildes den enkelte borger på baggrund af en individuel behovsvurdering af den pågældendes behov for hjælp og ikke som en kollektiv del af et botilbud. SL mener derfor, at den situation, hvor hjælpen i botilbuddet ikke matcher borgerens behov, ikke vil kunne opstå.

Danske Handicaporganisationer og LEV henviser til artikel 19, litra a, i FN's Handicapkonvention om retten til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet. LEV oplyser i høringssvaret, at de vil underrette FN's handicapkomite om lovændringen, hvis den vedtages. LEV finder, at hensyn til kapacitetsudnyttelse ikke kan udgøre en tilstrækkelig begrundelse for den foreslåede bestemmelse.

Danske Handicaporganisationer finder det uanstændigt, hvis kommunerne får hjemmel til at efterlevende ægtefæller kan tvinges til at fraflytte botilbuddet.

Danske Handicaporganisationer påpeger, at forsøget kan indebære en forstærket tendens til, at kommuner anvender tilbud i egen kommune til borgere med vidt forskellige behov.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Med henblik på at sikre retssikkerheden for de berørte beboere er der knyttet en række betingelser til, at kommunen kan træffe afgørelse om fraflytning. Disse betingelser bidrager til at sikre, at den borger, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om flytning i forhold til, fortsat har en egnet bolig. Hertil kommer, at kommunen løbende skal sikre, at borgeren modtager den hjælp og støtte efter serviceloven, som den pågældende har behov for på baggrund af en individuel og konkret vurdering af den pågældendes behov for disse indsatser. Forslaget bidrager til at sikre retssikkerheden for de personer, som står på venteliste til de boformer, der er omfattet af forsøget.

Social- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at de i forslaget foreslåede stk. 2-8 indeholder en række kvalificerede betingelser, som skal være opfyldt for, at flytningen kan iværksættes, herunder at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at beboeren vil have mere gavn af et andet tilbud end det nuværende.

Under hensyn hertil finder ministeriet, at den fornødne proportionalitet er til stede, og at den foreslåede bestemmelse ikke er i modstrid med de nævnte konventioner.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Odense Kommune påpeger, at der er forskel mellem den foreslåede § 29c og den foreslåede § 27 e, for så vidt angår regulering af det eventuelle overskud, der opstår ved fraflytning af den nye bolig.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

I den foreslåede § 27 e er tilføjet en bestemmelse svarende til den foreslåede bestemmelse i § 24 c, hvorefter udlejerens tilbagebetaler indskud, depositum og forudbetalt leje til kommunalbestyrelsen, efter der er sket modregning efter reglerne herom.

Bemærkningerne giver ikke i øvrigt anledning til ændringer.

Danske Ældreråd finder, at bestemmelsen i den foreslåede stk. 2, litra 8, om økonomisk kompensation til den borger, som der er truffet afgørelse om flytning i forhold til, for øgede omkostninger i den nye bolig også skal omfatte ægtefæller mv., der er truffet

fet afgørelse om fraflytning i forhold til efter den foreslåede bestemmelse.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Det fremgår allerede af den foreslåede stk. 3, nr. 3, at ægtefæller mv. er berettigede til den eventuelle kompensation, jf. stk. 2, litra 8.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

LEV finder, at der i lovforslagets bemærkninger bør henvises til de gældende regler i servicelovens § 129, hvorefter kommunalbestyrelsen kan indstille til Det Sociale Nævn, at der gennemføres flytning af borgeren uden den pågældendes samtykke. Et lignende synspunkt har Institut for Menneskerettigheder.

LEV finder det vildledende, at servicelovens § 129 ikke nævnes, fordi den regulerer, under hvilke betingelser, der kan træffes afgørelse om bl.a. flytning fra et botilbud til et andet, når det skønnes at være i borgerens egen interesse.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Reglen i servicelovens § 129 om flytning af en borger fra bl.a. et botilbud til et andet i tilfælde, hvor den pågældende mangler evnen til at give informeret samtykke, er tilføjet i bemærkningerne.

Selveje Danmark finder de oplyste kriterier for flytning uklare og påpeger, at det er lidt uklart, hvad der i den foreslåede stk. 2, nr. 2, menes med, at kommunalbestyrelsen forgæves skal have forsøgt at motivere borgeren til at flytte til en anden bolig ad frivillighedens vej. Rådet for Socialt Udsatte anbefaler, at kommunens forpligtelse til at motivere borgeren til at flytte skærpes, f.eks. ved at kommunen skal inddrage VISO, inden beslutningen tages. Derudover, at kommunen skal fremlægge dokumentation for, at borgeren er forsøgt motiveret til at flytte gentagende og over en længere periode.

Social- og Integrationsministeriets bemærkninger

Når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om flytning efter den foreslåede bestemmelse, skal betingelserne være opfyldt. Borgeren kan klage over kommunens afgørelse til Det Sociale Nævn efter reglerne i kapitel i lov og retssikkerhed og administration på det sociale område. Borgeren vil bl.a. kunne klage over, at kommunen ikke forinden har forsøgt at motivere den pågældende til at flytte. Hvis denne betingelse for at kunne træffe afgørelse om at flytte borgeren ikke er opfyldt, vil afgørelsen lide af en sådan retlig mangel, at den efter Social- og Integrationsministeriets opfattelse vil være ugyldig.

Der findes ikke grundlag for at indføre proceskrav i forhold til motivation til flytning, fordi de ikke i sig selv vil indebære en styrket retssikkerhed for borgeren.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på økonomi- og indenrigsministerens område

Forsøg med service via fælleskommunale callcentre – lovforslagets § 29 a

Danske Ældretiltræderforsøget under henvisning til, at en kvalificeret rådgivning forudsætter, at rådgiveren har adgang til oplysninger om den radsøgende.

KTO finder det særdeles kritisabelt, at det foreslås at etablere en forsøgshjemmel i frikommuneloven, som ikke alene omfatter callcentre med deltagelse af frikommuner, men også samarbejder om callcentre mellem frikommuner og andre kommuner. FOA og BUPL er også kritiske over for, at andre kommuner inddrages i dette forsøg.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Mulighederne for at anvende den foreslåede bestemmelse vil blive særdeles indskrænkede, hvis bestemmelsen alene omfatter de ni frikommuner, da de er geografisk

spredte. Fælleskommunale callcentre må antages typisk at være aktuelle for kommuner beliggende i samme område.

Derfor er dette ene forsøg helt undtagelsesvist udstrakt til også at kunne omfatte andre kommuner end frikommuner, hvis der er etableret eller i forsøgsperioden etableres fælleskommunale callcentre med deltagelse af en eller flere frikommuner.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

KTO peger på, at etablering af et fælleskommunalt callcenter efter KTOs opfattelse typisk vil indebære geografisk flytning af medarbejderes tjenestested. Dette kan ifølge KTO potentielt udløse krav om varsel svarende til det individuelle opsigelsesvarsel for ikke tjenestemænd, ligesom KTO tager forbehold for at rejse sager ved geografisk flytning af tjenestested for tjenestemænd.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse forstås med fælleskommunale callcentre et samarbejde mellem mindst to kommuner, herunder mindst en frikommune, som indebærer, at medarbejdere fra en eller begge kommuner modtager telefoniske henvendelser fra borgere i de deltagende kommuner med forespørgsler om status på evt. sager, behov for information mv. Et fælleskommunalt callcenter kan være forankret i en enkelt af de deltagende kommuner, som udfører opgaven for de øvrige deltagende kommuner, eller callcenter-funktionen kan gå på skift blandt de deltagende kommuner.

Ved de nævnte organiseringsmåder kan det ikke antages at være relevant at flytte tjenestested for de medarbejdere, som indgår i arbejdet i det fælleskommunale callcenter. I det omfang flytning af tjenestested for medarbejdere, der indgår i et fælleskommunalt callcenter, eventuelt måtte komme på tale, vil det skulle ske inden for de gældende regler herfor.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

FOA ser forsøget som en udfordring af borgernes retssikkerhed, idet borgeren ikke ved henvendelse til callcentret på forhånd ved, at det er en medarbejder fra en anden kommune, som kan tilgå borgerens sag.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Som det fremgår af bemærkningerne, kan medarbejderne ikke sagsbehandle på borgerens sag, idet det fælleskommunale callcenter alene kan yde den i bemærkningerne omtalte service i form af f.eks. oplysning om status. Servicen ydes videre alene ved borgerens henvendelse til callcentret. Det fælleskommunale callcenters adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumentbehandlingssystemer må endelig alene omfatte de oplysninger, som er nødvendige for callcentrets varetagelse af serviceopgaven over for borgerne.

Ministeriet finder på den baggrund ikke, at borgernes retssikkerhed kan siges at blive udfordret med forsøget.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Tværgående forsøg

Forsøg med obligatorisk digitalisering – lovforslagets § 29 f

Danske Handicaporganisationer påpeger, at den digitale kommunikation skal være tilgængelig for mennesker med handicap og leve op til de standarder og retningslinjer, der findes for tilgængelighed for mennesker med handicap. Tilgængelige løsninger må ikke fravælges, fordi der kan laves en alternativ løsning i stedet i form af hjælp eller andre kommunikationsformer.

Danske Handicaporganisationer anfører videre, at når man tilbyder andre kommunikationsformer end digitale, skal man sikre sig en bredde, der gør, at alle kan benytte en af løsningerne. Her vil det være mere relevant at tilbyde f.eks. fysisk fremmøde eller telefonisk kommunikation.

Danske Handicaporganisationer anfører, at nogle grupper af handicappede slet ikke kan benytte de digitale muligheder, fordi deres handicap er af meget gennemgribende art, hvorfor det er nødvendigt med hjælp og støtte for at kunne kommunikere med det omgivende samfund. Disse borgere må forlade sig på hjælp. Når hjælp tilbydes, skal personer med denne opgave have en grundlæggende introduktion til, hvordan de skal forholde sig til de problemstillinger, der opstår, når mennesker med handicap enten skal være digitale eller tilbydes andre muligheder.

Landbrug og Fødevarer anfører, at det er vigtigt, at der er hjælp at hente.

Finansministeriets bemærkninger

Det forudsættes, at den enkelte frikommune sikrer, at de digitale selvbetjeningsløsninger er sikre, brugervenlige og tilgængelige. Det forudsættes, at kommunerne lever op til eventuelle aftaler og standarder for tilgængelighed.

De frikommuner, der vælger at udføre forsøget, skal fortsat leve op til de almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder vejledningspligten, og sikre, at alle borgere får den behandling, de har ret til.

Frikommunen skal yde den fornødne vejledning og hjælp til de borgere, herunder borgere med handicap, der har brug for hjælp til at udfylde en ansøgning efter samme retningslinjer som i dag. Dette gælder uanset, om der kan ansøges mundtligt, på blanket eller digitalt. Det ændrer den foreslåede bestemmelse ikke på.

Med bestemmelsen lægges der op til, at der tages hensyn til borgere med særlige behov, herunder borgere, der på grund af deres handicap, ikke kan ansøge digitalt. Bestemmelsen giver derfor mulighed for, at disse borgere kan få anvist en anden måde at ansøge på.

Det er hensigten, at frikommunen vælger, hvilken alternativ kommunikationskanal der skal tilbydes. Det forudsættes, at frikommunen tager hensyn til, hvilken kommunikationskanal der i den konkrete situation kan anvendes af borgeren, hvis borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Danske Handicaporganisationer anfører, at mennesker med handicap, som benytter anden indberetning end den digitale løsning, ikke må forsinkes, komme bag i køen, eller skulle vente urimeligt længe på sagsbehandling på grund af manglende evner til at bruge den digitale løsning.

Finansministeriets bemærkninger

Det er ikke hensigten med den foreslåede løsning at ændre på borgernes rettigheder, at stille borgerne ringere, end tilfældet er i dag, eller at udelukke borgere fra ydelser.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Ældre Sagen finder, at det er betænkeligt, at indføre obligatorisk digital selvbetjening hurtigere og på flere områder end forudsat i bølgeplanen. Ældre Sagen forslår derfor, at en frikommune skal kunne redegøre for, hvilke alternative løsninger, der helt konkret vil være til borgere, der ikke kan anvende de digitale løsninger før frikommunen godkendes.

Finansministeriets bemærkninger

Såvel den enkelte minister som økonomi- og indenrigsministeren vil forud for en godkendelse blandt andet kunne se på, om kommunen i tilstrækkelig grad vurderes at

have en samlet løsning parat.

Det er hensigten, at kommunen vælger hvilken alternativ kommunikationskanal, der skal tilbydes. Det forudsættes, at kommunen tager hensyn til, hvilken kommunikationskanal der i den konkrete situation kan anvendes af borgeren, hvis borgeren ikke kan ansøge digitalt.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Ældre Sagen understreger, at frikommuneforsøget ikke må påføre borgerne væsentlige meromkostninger.

Finansministeriets bemærkninger

Den foreslåede bestemmelse forventes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for borgerne.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Ældre Sagen finder, at der ikke bør indføres krav om digital selvbetjening, før it-systemerne er klar, herunder fuldmagtsløsningerne og muligheden for at anvende NemID på mobile platforme.

Finansministeriets bemærkninger

En forudsætning for indførelse af krav om digital selvbetjening er, at den relevante kommune stiller en sikker, brugervenlig og tilgængelig selvbetjeningsløsning til rådighed.

Der er igangsat et arbejde med at etablere en fællesoffentlig digital fuldmagtsløsning, som forventes at kunne blive taget i brug i 2013. Indtil de enkelte kommuner har implementeret en tilstrækkelig digital fuldmagtsløsning, håndteres fuldmagter som hidtil og i overensstemmelse med forvaltningslovens § 8.

Der er efterspørgsel efter NemID på smartphone eller tablet. Digitaliseringsstyrelsen samarbejder med finanssektoren om at gøre det muligt at frigøre NemID fra Java-teknologien, hvilket vil betyde, at NemID også vil kunne anvendes på mobile platforme med samme sikkerhedsniveau som i dag. Der er nu igangsat et forprojekt, der skal forberede og kvalificere et kommende projekt om at udvikle NemID-klienten i JavaScript. Forprojektet forventes afsluttet i april 2013.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Landbrug og Fødevarer anfører, at det er vigtigt, at der er tilstrækkelig infrastruktur, herunder at borgere, der ikke har bredbånd, bør fritages

Finansministeriets bemærkninger

En forudsætning for indførelse af krav om digital selvbetjening er, at kommunen stiller en sikker, brugervenlig og tilgængelig selvbetjeningsløsning til rådighed.

Der er opmærksomhed på at sikre, at der er adgang til velfungerende it og netværksdækning, og at der er tilstrækkelig adgang til de digitale selvbetjeningsløsninger, herunder adgang til PC'er og andre platforme med dækning. Ifølge Danmarks Statistik 2012 har 89 pct. af danskerne mellem 16 og 89 år adgang til internet i hjemmet.

Borgere, som ikke har anskaffet en bredbåndsforbindelse, kan henvende sig på borgerservice eller det lokale bibliotek, hvor der vil være mulighed for at benytte eller få hjælp til at benytte computere. Borgere med særlige behov vil, som det fremgår af lovforslaget, kunne undtages fra kravet om digital selvbetjening.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med ydelse til alvorligt syge personer efter ophør af sygedagpenge – lovforslagets § 29 g

DH er meget positiv overfor forslaget, og foreslår, at erfaringerne fra kommuner, der benytter sig af muligheden, indsamles med henblik på at justere sygedagpengelovgivningen.

FOA og LO er ligeledes positive overfor forslaget, men bemærker dog, at ydelsen bør være på niveau med sygedagpenge, at det er uklart for den enkelte, hvilket grundlag afgørelsen er truffet på, når afgørelsen træffes efter en konkret individuel vurdering, og at der derfor bør være adgang til at afprøve sagerne ved en ankemyndighed.

DA oplyser, at de ikke kan støtte forslaget, da det er alt for svagt funderet og ikke i tilstrækkeligt omfang evalueres.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Som det fremgår af bemærkningerne, fastlægges, administreres og finansieres de nærmere betingelser for at modtage ydelsen af kommunerne. Kommunen fastsætter således selv vilkårene for at modtage ydelsen, herunder hvornår man kan modtage ydelsen og niveauet for ydelsen.

Det fremgår ligeledes af bemærkningerne, at der dermed ikke vil være den fornødne kompetence til at efterprøve sagerne i en situation som denne, hvor det er kommunalbestyrelsen, der fastlægger de nærmere vilkår for at kunne modtage ydelsen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg med udvidet praktik som vejen til uddannelse – lovforslagets § 29 h

BUPL finder det positivt, at forslaget udvider frikommunernes mulighed for at yde støtte til unge, som har brug for ekstra hjælp til at få en elevplads og dermed få en uddannelse.

DA har oplyst, at organisationen ikke kan støtte forslaget. Efter 1. januar 2013 har elever, der ikke kan finde en praktikplads, ret til at fortsætte deres uddannelse i skolepraktik. Langt de fleste elever, der påbegynder et skolepraktikforløb, afslutter deres uddannelse i virksomhedspraktik gennem en restuddannelsesaftale.

FOA ser forslaget som et godt incitament til, at unge under 25 år på kontanthjælp kan komme videre på et hovedforløb efter endt grundforløb. Det skal også præciseres, at kommunerne fortsat skal leve op til dimensioneringen på den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen. Bestemmelsen om at "kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om..." bør skærpes til en "skalbestemmelse".

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Forslaget ændrer ikke ved kommunens øvrige forpligtelser i forhold til den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen.

Der er alene ansøgt om at kunne træffe afgørelse om at yde tilskud. Det er frikommunerne selv, som skal fastlægge de nærmere retningslinjer for, hvornår tilskuddet kan bevilges.

Tilskud kan alene ydes, hvis deltageren har gennemført et eller flere grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser, på grund af særlige forhold have brug for særlig hjælp til at få en elevplads, har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder efter afsluttet grundforløb, og ikke har indgået en uddannelsesaftale.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.